

Aprobat prin
Decizia Consiliului Local al Oraşului Vadul-lui-Vodă
№ ____/____ din ____ _____

Primar -

**PLANUL STRATEGIC
DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ
A ORAŞULUI VADUL-LUI-VODĂ
2023-2028**

Executant:

Compania „Succes Consulting” SRL
Republica Moldova, mun. Chişinău,

Septembrie 2023

CUPRINS

ABREVIERI	4
INTRODUCERE	5
1. CADRUL GENERAL AL PLANULUI STRATEGIC	8
1.1. VIZIUNEA	8
1.2. MISIUNEA	8
1.3. VALORILE PLANULUI STRATEGIC	8
1.4. OBIECTIVELE PLANULUI STRATEGIC	9
2. PROFILUL SOCIO-ECONOMIC AL LOCALITĂȚII	12
2.1. DATE GENERALE	12
2.2. INFRASTRUCTURA DE UTILITĂȚI PUBLICE.....	16
2.2.1. Alimentarea cu energie electrică, iluminat stradal.....	16
2.2.2. Alimentarea cu apă	16
2.2.3. Canalizare	17
2.2.4. Managementul deșeurilor.....	17
2.2.5. Alimentarea cu gaze naturale.....	18
2.2.6. Alimentarea cu căldură	18
2.2.7. Telecomunicații.....	18
2.2.8. Rețeaua de drumuri	18
2.2.9. Fondul locativ	19
2.3. CAPACITATEA INSTITUȚIONALĂ	21
2.4. ECONOMIA LOCALĂ	26
2.5. EDIFICII SOCIALE	28
2.5.1. Educație	28
2.5.2. Sănătate, asistență socială	29
2.6. MEDIUL AMBIANT	36
3. PROCESUL DE ELABORARE A PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A ORAȘULUI VADUL-LUI-VODĂ, MUN.CHIȘINĂU	40
3.1. ÎNIȚIEREA PROCESULUI DE PLANIFICARE STRATEGICĂ	40
3.2. ÎNFIINȚAREA ECHIPEI DE PLANIFICARE	41
4. STABILIREA OBIECTIVELOR PLANULUI STRATEGIC	48
OBIECTIV STRATEGIC 2. ASIGURAREA CONDIȚIILOR PENTRU CREAREA UNOR ACTIVITĂȚI ECONOMICE RENTABILE, SPORIND NUMĂRUL LOCURILOR DE MUNCĂ.....	50
OBIECTIV STRATEGIC 3. MODERNIZAREA ȘI EFICIENTIZAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE, OPTIMIZAREA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ ÎN ORAȘUL VADUL-LUI-VODĂ, MUN.CHIȘINĂU	51
OBIECTIV STRATEGIC 4. REABILITAREA, MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII CULTURALE ȘI DE AGREMENT, PUNEREA ÎN VALOARE A PATRIMONIULUI CULTURAL AL LOCALITĂȚII	53
OBIECTIV STRATEGIC 5. PROTECȚIA MEDIULUI AMBIANT, INFORMAREA ȘI IMPLICAREA POPULAȚIEI ÎN VEDEREA UTILIZĂRII RAȚIONALE A RESURSELOR NATURALE	54
OBIECTIV STRATEGIC 6. IMPLEMENTAREA ÎN ACTIVITATEA APL A UNUI SISTEM INSTITUȚIONAL MODERN ȘI TRANSPARENT, IMPLICAREA CIVICĂ ÎN DEZVOLTAREA ORAȘULUI ȘI ÎN PROCESUL DECIZIONAL.....	55

5. REALIZAREA PLANULUI STRATEGIC	56
5.1. ETAPE DE IMPLEMENTARE.....	56
5.2. RISCURI ȘI IMPEDIMENTE ÎN PROCESUL DE IMPLEMENTARE, METODE DE PREÎNȚĂMPINARE.....	57
6. MONITORIZAREA PLANULUI STRATEGIC	59
6.1. CADRUL INSTITUȚIONAL DE MONITORIZARE.....	59
6.2. RAPORTAREA ȘI INDICATORII DE MONITORIZARE	60
7. PLANUL DE ACȚIUNI, TERMENI ȘI RĂSPUNZĂTORI	67
CONSIDERAȚII GENERALE.....	67
OBIECTIV STRATEGIC 1. IMPLEMENTAREA, DEZVOLTAREA ȘI EFICIENTIZAREA INFRASTRUCTURII PUBLICE LOCALE...	68
OBIECTIV STRATEGIC 2. ASIGURAREA CONDIȚIILOR PENTRU CREAREA UNOR ACTIVITĂȚI ECONOMICE RENTABILE, SPORIND TOTODATĂ NUMĂRUL LOCURILOR DE MUNCĂ ÎN LOCALITATE	71
OBIECTIV STRATEGIC 3. MODERNIZAREA, DEZVOLTAREA ȘI EFICIENTIZAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE, OPTIMIZAREA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ ÎN ORAȘUL VADUL-LUI-VODĂ, MUN.CHIȘINĂU	73
OBIECTIV STRATEGIC 4. REABILITAREA, MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII CULTURALE ȘI DE AGREMENT, PUNEREA ÎN VALOARE A PATRIMONIULUI CULTURAL AL LOCALITĂȚII	76
OBIECTIV STRATEGIC 5. PROTECȚIA MEDIULUI AMBIANT, INFORMAREA ȘI IMPLICAREA POPULAȚIEI ÎN VEDEREA UTILIZĂRII RAȚIONALE A RESURSELOR NATURALE	78
OBIECTIV STRATEGIC 6. IMPLEMENTAREA ÎN ACTIVITATEA APL A UNUI SISTEM INSTITUȚIONAL MODERN ȘI TRANSPARENT, IMPLICAREA CIVICĂ ÎN DEZVOLTAREA ORAȘULUI ȘI ÎN PROCESUL DECIZIONAL.....	80

ABREVIERI

APL	Administrația Publică Locală
ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
AEÎ	Asociația de Economii și Împrumut
AEE	Agenția pentru Eficiență Energetică din RM
BS	Bugetul de Stat
BL	Bugetul Local
BR	Buget Raional
CIPS	Comisia pentru Implementarea Planului Strategic
CMF	Centrul Medicilor de Familie
CS	Centrul de Sănătate
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
IDEP	Institutul de Dezvoltare și Expertiză a Proiectelor
ICAS	Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice
EP	Echipa de planificare
GȚ	Gospodărie Țărănească
FEN	Fondul Ecologic Național
FEE	Fondul pentru Eficiență Energetică din Moldova
FISM	Fondul de Investiții Sociale din Moldova
FMF	Federația Moldovenească de Fotbal
FNDR	Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
FRN	Fondul Rutier Național
MEC	Ministerul Economiei și Comerțului din Republica Moldova
MECC	Ministerul Educației Culturii și Cercetării
ONG	Organizații non-guvernamentale
OMF	Oficiul Medicilor de Familie
PPP	Parteneriat Public Privat
RDC	Regiunea de Dezvoltare Centru
RM	Republica Moldova
SRL	Societate cu Răspundere Limitată
SA	Societate pe Acțiuni
SCT	Succes Consulting
UE	Uniunea Europeană

INTRODUCERE

„Un sistem de administrare este funcțional atunci când dezvoltarea socio-economică locală înregistrează reușite și se asigură libertatea și bunăstarea populației.”

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor externe s-a impus elaborarea Planul Strategic de dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă pentru perioada 2023-2028.

Planul Strategic de dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă (în continuare Plan Strategic) pentru perioada 2023-2028, cuprinde un orizont de planificare de 5 ani și este realizat cu suportul Institutului de Dezvoltare și Expertiză a Proiectelor (IDEP). Planul Strategic urmărește o dezvoltare durabilă prin valorificarea potențialului local și se înscrie în cadrul normativ existent la nivel local și municipal.

Scopul Planului strategic – îmbunătățirea condițiilor social-economice de trai a populației Orașului Vadul-lui-Vodă, realizarea balanței aspectelor economice, sociale, ecologice și culturale în dezvoltarea Orașului Vadul-lui-Vodă, ca bază a ridicării calității vieții și asigurării dezvoltării ascendente durabile a comunității pentru o perioadă îndelungată.

Realizarea acestor obiective va aduce la:

1. Reducerea decalajului între sat și sat, referitor la nivelul de asigurare cu obiecte de infrastructură, crearea condițiilor pentru ridicarea caracterului prestigios de domiciliere în mediul rural și contribuire la soluționarea problemelor de stat în domeniul politicii de migrație.
2. Stoparea exodului și reîntoarcerea forței de muncă calificate prin lărgirea pieței de muncă în sat și crearea condițiilor pentru diversificarea economiei rurale, crearea parcurilor industriale și agroindustriale, care pot să asigure populației rurale un nivel mai înalt de consum și participare la procesul investițional pe contul veniturilor proprii.
4. Asigurarea accesibilității și acordarea asistenței medicale la un standard calitativ nou, promovarea modului sănătos de viață.
5. Crearea condițiilor pentru dezvoltarea armonioasă a tineretului, familiei și copilului.
7. Valorificarea potențialului turistic rural.
8. Managementul efectiv al resurselor naturale și al deșeurilor.

Elaborarea și implementarea unui plan strategic de dezvoltare socio-economică a localității este condiționat de mai mulți factori. Republica Moldova riscă să între într-o fază de instabilitate și stagnare economică dacă nu vor fi întreprinse acțiuni ce ar ridica standardele de dezvoltare umană. Pentru stoparea fenomenului de migrație a forței de muncă și ridicarea standardelor de dezvoltare umană în mediul rural, se propune spre realizare proiecte conceptuale bazate pe viziuni noi despre dezvoltarea orașului, în contextul viitoarei aderări la Uniunea Europeană.

Prezentul document este realizat la solicitarea reprezentanților administrației locale din Orașul Vadul-lui-Vodă și reflectă atitudinea Echipei de Planificare, a locuitorilor Orașului și a APL cu privire la prioritatea de dezvoltare a Orașului pe următorii 5 ani. Astfel, în ceea ce privește cercetarea calitativă, operatorii au utilizat interviuri în profunzime, iar cercetarea cantitativă a fost realizată prin utilizarea anchetelor. Instrumentul de colectare a datelor este chestionarul aplicat cetățenilor orașului

Vadul-lui-Vodă. În timpul elaborării planului strategic al comunității s-a pornit de la necesitățile locale, care au fost împărțite pe domenii de interes cu scopul delimitării domeniilor de cuprindere a strategiilor care mai apoi să fie integrate în strategiile de dezvoltare a Republicii Moldova.

Strategia este un instrument de planificare a obiectivelor care reflectă nevoile actuale ale comunității și atingerea acestora în viitor.

Planul Strategic de dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă reprezintă instrumentul de lucru al administrației publice locale și este agreat de întreaga comunitate locală. Prin acest mijloc se vor evita abaterile datorate urgențelor, avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente. În aceste condiții, toți factorii interesați de progresul economico-social al Orașului vor beneficia de acest ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, prin care se indică atât direcțiile de dezvoltare specifice, cât și acțiunile punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni pentru ca într-un final planul strategic de dezvoltare socio-economică să fie în consens cu aspirațiile locuitorilor Orașului Vadul-lui-Vodă. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității în implementarea planului strategic de dezvoltare locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acesteia.

Metodologic, prezentul plan strategic are la bază și se fundamentează pe următoarele instrumente și proceduri de lucru:

- *analiza de conținut*
- *analiza de date statistice din surse organizate și realizate de EP*
- *interviuri în profunzime cu factori decizionali și de opinie din structura domeniilor cheie analizate*
- *analiza SWOT.*

În baza rezultatelor obținute și prin analiza tendințelor de dezvoltare au fost elaborate recomandările pentru dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă pentru următorii 5 ani: obiective – programe - acțiuni/proiecte.

Pentru a putea participa la realizarea obiectivelor cuprinse în Planul Strategic de dezvoltare socio-economică, Primăria Orașului Vadul-lui-Vodă își va desfășura activitatea în următoarele direcții:

- *dezvoltarea mediului economic și competitiv, beneficiind de o infrastructură modernă*
- *modernizarea, dezvoltarea și eficientizarea sistemului de educație, medical, cultural, protecție socială în Orașul Vadul-lui-Vodă.*
- *oraș curat, cu un Management rațional al resurselor naturale disponibile*
- *promovarea și implementarea în activitatea APL a principiilor bunei guvernări și implicarea publicului în procesul de luare a deciziilor*

Condiții de implementare a planului strategic:

- acordul și susținerea planului de către cetățenii Orașului
- susținerea din partea sectorului privat a direcțiilor strategice de dezvoltare a Orașului
- informarea permanentă a cetățenilor privind progresul implementării planului.

Responsabili de implementarea planului de acțiuni de dezvoltare strategică este Primăria și Consiliul Orașului Vadul-lui-Vodă, precum și instituțiile administrative locale de profil (educație, sănătate, etc.). Planul de acțiune - ca instrument de planificare și implementare – conține un set de politici sectoriale pe domenii de activitate ce se aplică într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate în planul strategic de dezvoltare socio-economică a localității. Periodic, Planul de acțiune necesită a fi revizuit ținându-se cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel municipal și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui.

Planul strategic este corelat cu cele mai importante documente strategice naționale, sectoriale și regionale:

- Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2030;
- Strategia Națională de Dezvoltare Regională (SNDR) 2022-2028;
- Strategia Sectorială de Dezvoltare „Educația – 2025”;
- Strategia de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate;
- Strategia de Alimentare cu Apă și Sanitație a Republicii Moldova;
- Strategia de Gestionare a Deșeurilor în Republica Moldova, pentru anii 2013 – 2027;
- Strategia de dezvoltare a turismului "Turism 2025”;
- Strategia de dezvoltare socio-economică și spațială durabilă a mun.Chișinău
- Strategia de Dezvoltare a Sectorului de Tineret a municipiului Chișinău pentru anii 2023-2028

1. CADRUL GENERAL AL PLANULUI STRATEGIC

1.1. Viziunea

„CREȘTEREA BUNĂSTĂRII POPULAȚIEI ÎN BAZA DEZVOLTĂRII STABILE A ECONOMIEI LOCALE, STIMULĂRII INIȚIATIVEI PRIVATE, SUSȚINERII MICULUI BUSINESS, PRIN PROMOVAREA LA TOATE NUVELELE A UNUI MANAGEMENT PERFORMANT, UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR LOCALE, INIȚIEREA, MENȚINEREA ȘI MULTIPLICAREA AVANTAJELOR CONCURENȚIALE ÎN TOATE ACTIVITĂȚILE”.

Viziunea strategiei de dezvoltare a Orașului Vadul-lui-Vodă reprezintă sinteza misiunii, valorilor, obiectivelor strategice, specifice și a acțiunilor necesare pentru implementare în următorii cinci ani.

Rezultatul final al eforturilor comunității trebuie să se concretizeze în dezvoltarea unui mediu atractiv de afaceri, buna utilizare și gestionare a resurselor, protecția mediului și dezvoltarea durabilă. În plan social crearea condițiilor pentru dezvoltare eficientă a infrastructurii, adaptată cerințelor populației, sprijinirea categoriilor sociale defavorizate.

Administrația publică locală trebuie să asigure transparența, consultarea și colaborarea cu antreprenoriatul, societatea civilă.

1.2. Misiunea

Pentru realizarea Viziunii strategice a Orașului Vadul-lui-Vodă misiunea comunității și a autorităților publice locale este:

“DEZVOLTAREA DURABILĂ A ORAȘULUI VADUL-LUI-VODĂ, MUN.CHIȘINĂU, ÎN SCOPUL CREȘTERII CALITĂȚII VIEȚII PRIN CREAREA UNUI MEDIU ECONOMIC ȘI SOCIAL PROSPER, SĂNĂTOS ȘI PARTICIPATIV, CAPABIL SĂ ASIGURE BUNĂSTAREA CETĂȚENILOR.”

1.3. Valorile Planului Strategic

Realizarea viziunii și misiunii va fi asigurată de acceptarea de către fiecare cetățean al Orașului a unui sistem de valori care vor deveni norme de conduită și atitudine general acceptate în următorii cinci ani. Acest sistem este compus din următoarele valori:

Profesionalism. Această valoare se va manifesta prin competență, rapiditate și calitate în soluționarea problemelor stringente ale comunității.

Responsabilitate. Este valoarea care va asigura dezvoltarea în toate domeniile, care va fi asigurată prin asumarea de către responsabilii de implementare a obligațiilor de a efectua acțiunile până la sfârșit cu asumarea răspunderii pentru consecințe.

Transparență. Activitatea în privința implementării strategiei de dezvoltare se va desfășura fiind permanent îndreptată spre maximizarea căilor și posibilităților de informare reciprocă a factorilor de decizie și a cetățenilor pentru asigurarea clarității și înțelegerii procesului în derulare.

Activism. Această valoare este cheia succesului misiunii și trebuie să se manifeste prin simțul răspunderii în îndeplinirea obligațiilor asumate și prin perseverența la toate etapele realizării planului de acțiune.

Competență. Această valoare se va manifesta prin implicarea în rezolvarea problemelor Orașului a unor persoane care dispun de cunoștințele și abilitățile necesare, investiți cu exercitarea acestor atribuții și responsabili pentru acțiunile lor.

Cooperare. Strategia de dezvoltare va fi implementată doar lucrând împreună și în interes reciproc încercând să diminuăm divergențele la maxim.

Consultare. Orice acțiune cu impact asupra unei mari părți a Orașului va fi discutată cu întreaga comunitate și implementată cu acordul majorității.

Respect reciproc. Atitudine de stimă reciprocă atât în relațiile de serviciu, oficiale, cât și cele cotidiene.

Toleranță. Capacitatea de a te abține în situații critice, în interesul cauzei, a majorității.

Patriotism (local, național). Sentiment de dragoste și devotament față de patrie și de popor, față de locul de baștină, precum și promovarea tradițiilor și valorilor în timp și spațiu.

Meritocrație. Capacitatea de autoanaliză a activității ce se manifestă prin promovarea factorilor de decizie, în funcție de competență, profesionalism și omenie.

Onestitate. Toate părțile implicate în procesul implementării planului strategic vor da dovadă de onestitate pentru a realiza o conlucrare sinceră în vederea realizării cu succes a Planului Strategic.

1.4. Obiectivele Planului Strategic

În cazul strategiilor pe termen lung trebuie să se ia în considerare cu foarte mare atenție viitoarele rezultate. Trebuie luat în calcul și faptul că rezultatul real nu poate fi prevăzut deoarece situațiile neprevăzute pot și ele să exercite o influență importantă asupra lor.

Obiectivele de dezvoltare ale Orașului Vadul-lui-Vodă se pot realiza numai în condițiile unei strategii care să stabilească cu claritate alternativele de dezvoltare a localității, în funcție de aceasta, să se stabilească și structura cursurilor de calificare.

Durabilitate. Condiții mai bune de trai pentru toți locuitorii Orașului dar în special pentru persoanele defavorizate, precum și un minim de condiții necesare pentru un trai decent, sănătatea și bunăstarea tuturor;

Competitivitate. Permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, național și chiar internațional, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;

Sprijin financiar. Să poată facilita accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;

O buna administrare. Reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.

Obiectivele strategice constituie produsul final rezultat din contopirea celor trei factori ai procesului de planificare strategică pe termen lung la nivel local: Economia, Societatea, Mediul. Pentru realizarea viziunii strategice activitățile tuturor factorilor implicați în procesul de dezvoltare locală vor fi orientate spre atingerea a 6 obiective strategice:

- I. Implementare, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii de utilități publice de calitate;
- II. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind totodată numărul locurilor de muncă în localitate;
- III. Modernizarea, dezvoltarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială a Orașului Vadul-lui-Vodă;
- IV. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității;
- V. Protecția mediului ambiant, informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale;
- VI. Implementarea în activitatea APL a unui sistem instituțional modern, transparent și implicarea localnicilor în procesul de luare a deciziilor;

Obiectivele de dezvoltare ale Orașului Vadul-lui-Vodă se pot realiza numai în condițiile unei strategii care să stabilească cu claritate alternativele de dezvoltare ale Orașului, în funcție de aceasta, să se stabilească și structura cursurilor de calificare a funcționarilor din APL.

Realizarea obiectivelor de dezvoltare socio-economică durabilă va lua în considerare următoarele criterii:

- coeziunea și solidaritatea cetățenilor
- puterea Orașului
- dezvoltarea durabilă
- obiective de calitate globale locale – integrare

Pentru fiecare dintre acestea în domeniile de acțiune stabilite se formulează câte un obiectiv strategic (proces), astfel:

Tabelul 1. Obiective strategice

Criterii / Planuri	<u>Social</u>	<u>Economic</u>	<u>Urbanism</u>	<u>Mediul înconjurător</u>	<u>Infrastructura</u>
	Plan social	Plan economic	Plan Urbanism	Plan de mediu	Plan infrastructura
Coeziunea / solidaritatea Cetățenilor	Creșterea coeziunii sociale a cetățenilor Acces la informație	Creșterea numărului de locuri de muncă	Politici ale teritoriului în favoarea cetățenilor	Creșterea coeziunii ecologice a cetățenilor	Asigurarea satisfacerii nevoilor de confort și civilizație
Puterea localității	Creșterea puterii sociale a Orașului	Creșterea puterii economice a Orașului	Valoare ridicată a Orașului	Echilibru între activități antropice și poluare	Nivel ridicat de civilizație
Dezvoltarea Durabila	Minime probleme sociale	Minime probleme economice	Valorificarea teritoriului ca resursă	Minime probleme de mediu	Optimizarea raportului nevoi / resurse
Obiective CADRU-CALITATIV	Aliniere la standarde sociale europene	Aliniere la standarde economice europene	Aliniere la standarde europene de urbanism	Aliniere la principii, standarde de mediu europene	Aliniere la standarde europene de civilizație

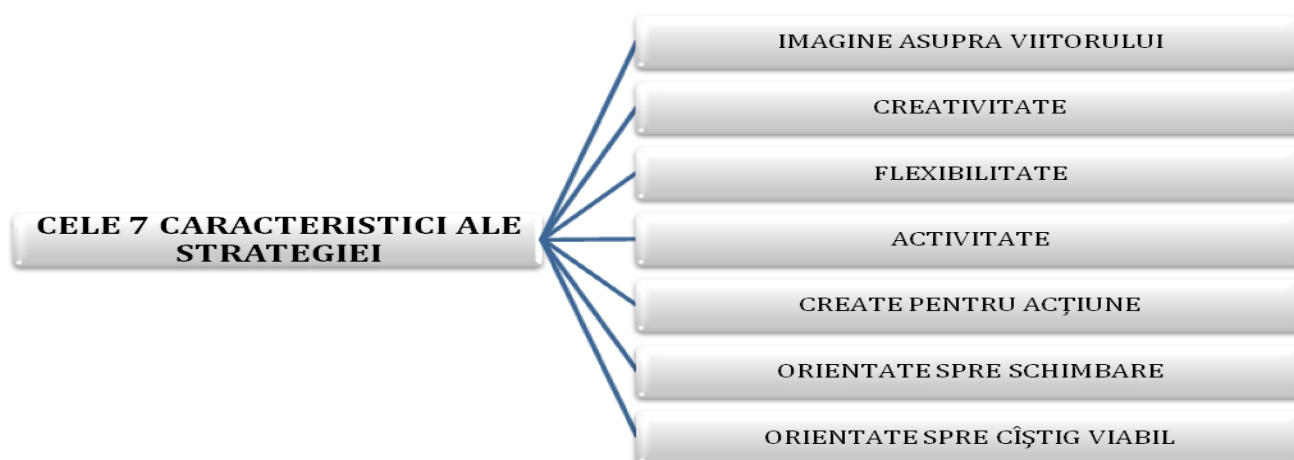
Capacitatea strategiei și a planurilor de acțiune de a răspunde nevoilor actuale, utilizând eficient resursele existente și adaptându-se viziunii generațiilor tinere reprezintă, de asemenea, un criteriu fundamental de realizare a obiectivelor majore descrise în acest capitol.

Pentru fiecare domeniu planificarea strategică se face pe 3 niveluri:

- nivel strategic - pe termen lung
- nivel tactic - pe termen mediu
- nivel de proiecte - pe termen scurt, eșalonat

În acest fel se acoperă complet aria de dezvoltare strategică a Orașului Vadul-lui-Vodă pentru perioada 2023 – 2028.

Strategia de dezvoltare durabilă are cel puțin șapte trăsături caracteristice care se recomandă managerilor locali responsabili de acest domeniu.

Principalele obiective ale dezvoltării durabile ale Orașului Vadul-lui-Vodă constau în:

- dezvoltarea infrastructurii de bază a localității;
- protecția mediului;
- întărirea coeziunii sociale și reducerea sărăciei;
- regenerare rurală.

Redactarea strategiei pornește de la următoarele premise:

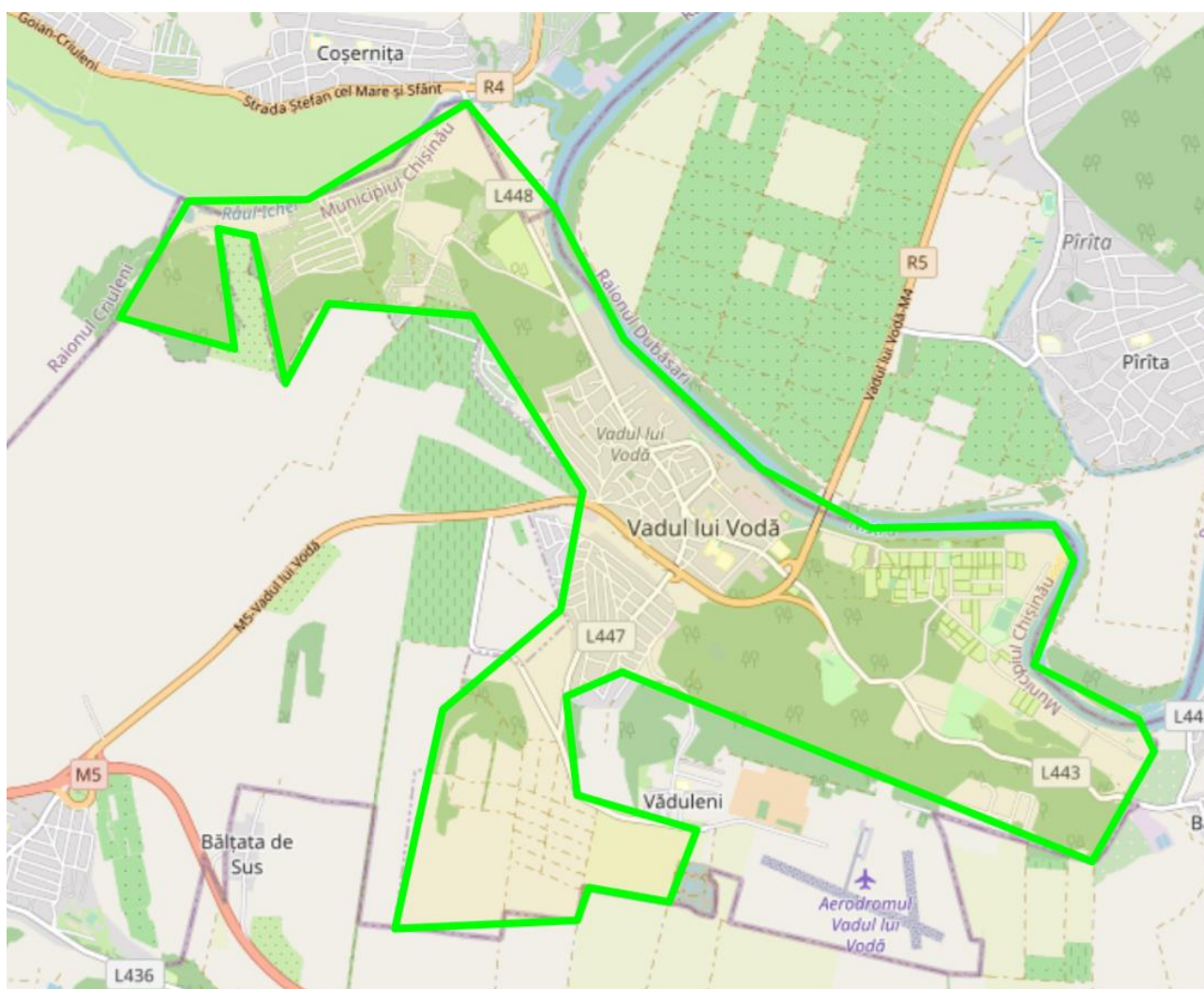
- îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației Orașului;
- ridicarea standardului calitativ al aspectului Orașului, al construcțiilor, serviciilor și al imaginii în general;
- oferirea de oportunități pentru intervenția sectorului privat în proiectele Orașului, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- adaptarea la inevitabilele schimbări care au loc în oraș.

2. PROFILUL SOCIO-ECONOMIC AL LOCALITĂȚII

2.1. Date generale

Vadul lui Vodă este un oraș din sectorul Ciocana, municipiul Chișinău, Republica Moldova, situat la latitudinea 47.0916 longitudinea 29.0755 și altitudinea de 33 metri fata de nivelul mării. Este situat pe malul râului Nistru, la 23 km est de Chișinău. Suprafața construită a orașului alcătuind 2,43 km pătrați, cu un perimetru de 8,19 km. Suprafața totală a orașului este de 1450 de hectare, orașul se întinde de la vest la est de-a lungul malului drept al Nistrului. Vadul-lui-Vodă este împărțit convențional în două părți: Vadul-lui-Vodă și Vadul-lui-Vodă Nou. În componența orașului mai întră și s.Văduleni. În preajma or. Vadul-lui-Vodă, unde malul stâng al Nistrului este controlat de Republica Moldova (regiunea Dubasari, care nu este subordonată Republicii Moldova), există un pod peste Nistru, pe care este instalat un punct de control al forțelor internaționale de menținere a păcii.

Băștinașii sunt în mare parte sunt vorbitori de limbă română, majoritatea fiind ortodoksi.

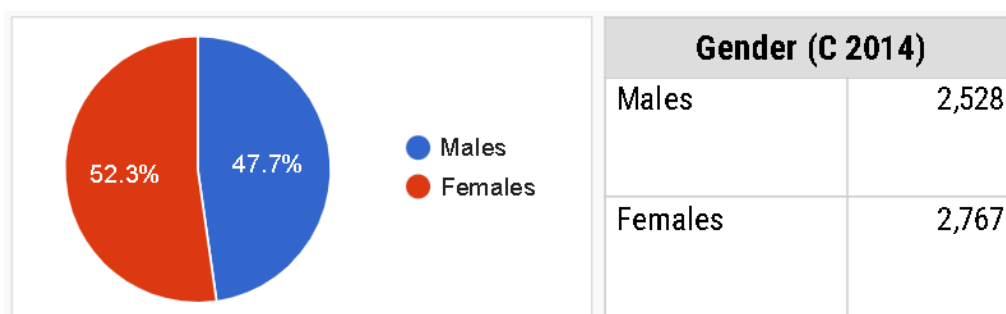

Harta orașului Vadul-lui-Vodă

La ziua de astăzi, în Vadul lui Vodă activează: Stația de pompare a asociației Ape-Canal, Grădinița de copii, Școala primară, Liceul, școala de muzică, școala sportivă, Casa de cultură, casa de creație pentru copii, policlinica, spitalul; 2 biblioteci;; muzeul etnografic; muzeul gloriei militare.

Vadul lui Vodă este cea mai mare stațiune balneară, de odihnă și agrement din Republica Moldova, în oraș activând Sanatoriul „Bucuria” (cardiologic), Sanatoriul „Speranza” (multidisciplinar, pentru veterani și persoane cu dizabilități de război și muncă), aproximativ 100 de centre de recreere, campinguri, tabere de vară pentru copii, baza de pregătire a echipei naționale de fotbal a Moldovei; Parcul Nistean cu o suprafață de 584 de hectare. Sanatoriile din Vadul lui Vodă sunt deschise tot timpul anului. Aproximativ 5 mii de oameni se odihnesc anual și primesc tratament în sanatoriile orașului.

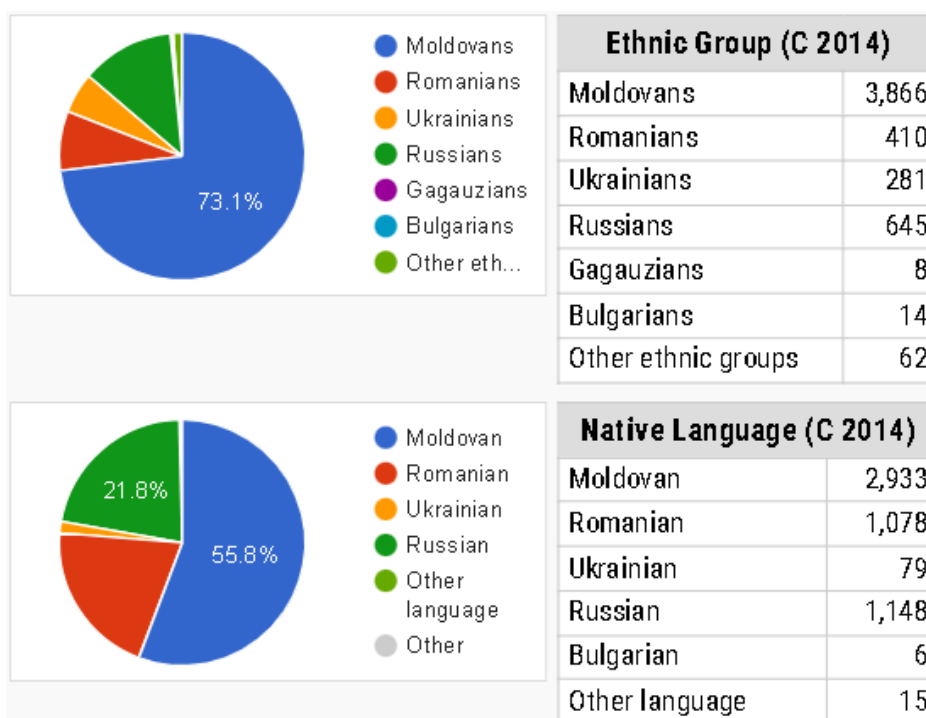
Populația. Conform recensământului din anul 2014 populația la nivelul orașului Vadul-lui-Vodă este de 5,295 locuitori, dintre care (2528) 47,7% - bărbați și (2767) 52,3% - femei.

Populația orașului este în scădere cu 1,6 % de la recensământul din 2004. Densitatea populației reprezintă 365.2/persoane la km².

În orașul Vadul-lui-Vodă sunt înregistrate 1.983 de gospodării casnice, iar mărimea medie a unei gospodării este de 2,52 persoane.

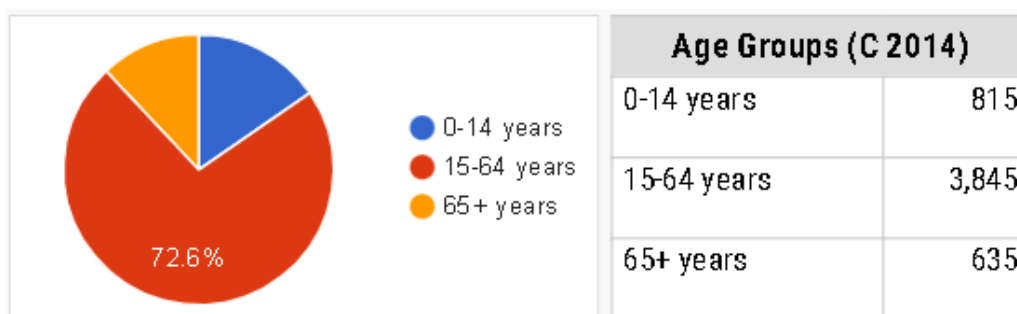
Compoziția etnică a populației orașului este predominantă de moldoveni/ români – 80%, urmați de ruși – 12,2%, ucraineni – 5,3% și reprezentanți ai altor naționalități.

Majoritatea locuitorilor sunt vorbitori de limbă română – 76%, urmaşi de vorbitorii de limbă rusă – 21,8% ş.a.

Potenţialul uman. Circa 286 de persoane sunt plecate în străinătate mai mult de 1 an şi încă peste 168 persoane sunt plecate temporar. Astfel, populaţia absentă din sat este de circa 12 % din numărul total al locuitorilor Oraşului. Din totalul populaţiei 3845 persoane sunt în vârstă aptă de muncă (cca. 72,6%). Dintre acestea 1.367 persoane sunt angajate la muncă pe teritoriul oraşului, iar 41 persoane sunt înregistrate la Agenţia pentru Ocuparea Forţei de Muncă ca şomeri. În concluzie constatăm o rată destul de înaltă a angajării persoanelor active în câmpul muncii, ceea ce se răsfrânge pozitiv asupra veniturilor populaţiei Oraşului per ansamblu şi contribuie la dezvoltarea durabilă a localităţii.

Conform datelor statistice copiii de vârstă 0-14 ani constituie 15,4% (815) din numărul total al populaţiei, iar populaţia în etate (peste 65 de ani) – 12% (635 persoane).

În oraş sunt 1.526 familii, dintre care 60 au fost înregistrate în ultimul an.

Tendinţa la capitolul demografic în Oraşul Vadul-lui-Vodă, este preponderent pozitivă. Astfel, în ultimul an au fost înregistraţi 71 de născuţi şi 58 de decese.

Repere istorice În cronicile istorice localitatea Vadul-lui-Vodă este pomenită pentru prima dată în 1432. Oştenii lui Ştefan cel Mare, avântaţi în luptă, au găsit un vad şi trecând Nistrul, repurtaseră o victorie spectaculoasă asupra turcilor. Din ordinul lui Ştefan-Vodă, triumful a fost sărbătorit copios pe malul Nistrului, tot atunci, s-a pus temelia localităţii care poartă numele domnitorului. În cronici, localitatea revine tocmai peste trei secole, fiind pomenită ca unastăpânită de Nicolae, feciorul boierului Jaroşevici. În 1805, în Vadul-lui-Vodă se construieşte prima biserică din piatră. Iar în 1855 localitatea se face cunoscută printr-o instituţie cu totul deosebită pentru acele timpuri. Se deschide un muzeu cu vestigii rarissime. Fondatoarea lui, Natalia, soţia boierului Sicară, a adunat exponate paleontologice unice: pietre cu amprentele plantelor şi animalelor străvechi; lespede cu inscripţii egiptene, vase antice greceşti şi romane. Mai târziu, boierul-iluminist Ion Suruceanu, a transferat exponatele la Chişinău, în muzeul PontSchivschi. Potrivit recensământului din anul 1859, în Vadul-lui-Vodă erau 140 de gospodării, 166 bărbaţi şi 144 femei. Se deschide şcoala bisericească, iar în 1862 se construieşte debarcaderul. Localitatea intră în circuit fluvial cu toate celelalte localităţi situate pe malul râului Nistru. În anul 1940 în Vadul-lui-Vodă erau 87 de gospodării în care locuiau 984 de oameni preocupaţi de agricultură, pescuit şi comerţ. O localitate rurală obişnuită, cu populaţie sumară, infrastructură şi economie mai mult decât modeste. Atâtădoar, că beneficia de un mediu natural deosebit de pitoresc şi benefic sănătăţii, oîmbinare irepetabilă dintre râu, coline şi pădure. Anume aceasta, avea să joace un rol primordial în constituirea localităţii ca oraş în perioada postbelică.

Suprafaţa administrativă, fondul funciar. Suprafaţa totală a teritoriului Oraşului Vadul-lui-Vodă, mun. Chişinău, constituie cca. 1443,29ha, dintre care suprafaţa terenurilor cu destinaţie agricolă constituie circa 10%, din total (cca. 428,34ha), dintre care 322,06ha sunt terenuri arabile. Lipsesc plantaţii multianuale.

Suprafața destinată industriei și transportului ocupă o parte destul de extinsă comparativ cu alte localități din zona 184,98 ha (circa 12,8%). Nemijlocit terenul localității se întinde pe o suprafață de cca. 263,25 ha (18,2%). (detalii în tabelul de mai jos).

Tabelul 2. Structura suprafețelor administrative a Orașului Vadul-lui-Vodă

No	Denumirea terenurilor	La 01.01.2023 (ha)
I.	Teren cu destinație agricolă, inclusiv	428,34
	<i>Teren arabil</i>	322,06
	<i>Plantații multianuale</i>	0
II.	Teren al localității	263,25
III.	Teren destinat industriei și transportului	184,98
IV.	Terenul fondului silvic, inclusiv	663,71
V.	Terenul fondului apelor, inclusiv	53,36
VI.	Terenul fondului de rezervă	50,09
	<i>Dezvoltarea socială (5%)</i>	
	Total terenuri	1443,29

Sursa: **Primăria Orașului Vadul-lui-Vodă**

Infrastructură. Orașul Vadul lui Vodă beneficiază de o rețea de comunicații și infrastructură care realizează conexiunea localității (prin rutele de autobuz 31 și microbuze 130, 131 cu municipiul Chișinău. Pe teritoriul or.Vadul lui Vodă este situat Aerodromul Sportiv Vadul Lui Voda. Orașul are legături cu localitățile vecine prin artera fluvială Nistru, drumurile de importanță națională și locală.

Rețeaua rutieră a Orașului Vadul-lui-Vodă este formată de drumul republican R5 (M5 - Vadul lui Vodă - M4), și drumurile locale 443 (Vadul lui Vodă — Bălăbănești), L447 (Vadul lui Vodă — Văduleni) și 448 (R4 — drum de acces spre or. Vadul lui Vodă), care conectează orașul cu mun.Chișinău, or.Vadul-lui-Vodă și satele vecine. În general infrastructura rutieră este foarte favorabilă, și poate deschide premise de dezvoltare economică a Orașului, în deosebi prin dezvoltarea activităților economice, comerciale, turistice ș.a.

Localitatea dispune de sisteme autonome de apeduct și canalizare, la care sunt conectate în jur de 2/3 din gospodăriile casnice.

Orașul Vadul-lui-Vodă este gazificat în proporție de peste 90%

Orașul Vadul-lui-Vodă dispune de iluminat stradal modern pe 90% din teritoriu.

Cadru natural. Relieful orașului este lin, predominant de altitudini medii (20 - 50 m), altitudinea medie este de 34 metri față de nivelul mării, cu o bonitate joasă a solurilor (45p%) sub nivelul mediu național. Pe teritoriul orașului nu există terenuri ocupate de râpe sau supuse unui grad avansat de erodare.

Resursele acvatice sunt prezentate de râul r.Nistru și câțiva afluenți ai săi. Importante surse acvatice sunt izvoarele și fântânile alimentate de apele subterane.

Pentru orașul Vadul-lui-Vodă este specifică o pondere mare a fondului silvic – circa 46% (663,71ha).

2.2. Infrastructura de utilități publice

2.2.1. Alimentarea cu energie electrică, iluminat stradal

Pe raza Orașului Vadul-lui-Vodă există rețea de linii electrice aeriene de tensiune înaltă, medie și joasă. Orașul este asigurat cu energie electrică de către întreprinderea Premier Energy. Starea liniilor de distribuție este bună. Orașul este iluminat în proporție de peste 90%, fiind instalate peste 2500 de becuri LED, ce contribuie la servicii de calitate pentru locuitorii orașului și posibilitatea de a face economii considerabile la bugetul local.

2.2.2. Alimentarea cu apă

În prezent în Orașul Vadul-lui-Vodă este implementat un sistem centralizat de alimentare cu apă a caselor de locuit și a edificiilor social-administrative. Asigurarea cu apă este efectuată de către întreprinderea municipală „Apă Canal”, care asigură populația orașului și agenții economici în proporție de peste 90%. Rețelele cu o lungime de peste 125,7km asigură conectarea a 1795 dintre gospodăriile orașului Vadul-lui-Vodă. Peste 500 de locuitori din cartierul locativ nou, vor putea beneficia de acces la servicii moderne de apă și canalizare, grație finanțării de 2,9 milioane lei din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională Locală (FNDR) obținute prin proiectul ”Satul European”. Valoarea totală a acestui proiect fiind de 6,2 milioane lei. Rețelele sunt în stare bună. Apa livrată poate fi catalogată ca fiind potabilă, și este de calitate bună.

Pe teritoriul orașului activează Stația de captare și pompare a apei, ce asigură cu apă potabilă mun. Chișinău.

O sursă suplimentară de aprovizionare cu apă potabilă o constituie 124 fântâni de tip mină, ale căror apă este utilizată de către localnici pentru necesitățile casnice de zi cu zi. Există un risc real și continuu ca în unele zone ale localității calitatea apei din fântâni să fie nesatisfăcătoare. În acest caz, este necesară efectuarea unei analize a calității apei, cu o marcă ulterioară a fântânilor.

Sursă suplimentară de apă sunt și izvoarele de pe teritoriul orașului.

Orașul nu dispune de sisteme de irigare. În această direcție urmează de demarat implementarea unor proiecte de irigație la scară mică pe unele sectoare de teren din perimetrul agricol, amplasate în imediata apropiere de lacurile din preajma orașului. Construcția și reabilitarea sistemelor de irigare vor permite sporirea productivității terenurilor, cât și asigurarea unor produse agricole de calitate.

2.2.3. Canalizare

Orașul Vadul-lui-Vodă dispune de sistem centralizat de canalizare cu o lungime de circa 42,8km, care asigură evacuarea apelor uzate din 1323 de locuințe și obiectele economice și social-administrative. Sistemul de canalizare include 2 stații de pompare și o stație de epurare. Rețelele de canalizare sunt în stare bună.

Întreprinderea „Apă-Canal Chișinău” a investit un milion lei într-o suflantă ultramodernă care a fost instalată la stația de epurare din Vadul lui Vodă. Instalația a fost procurată din Suedia. Potrivit furnizorului de apă, investiția a fost necesară întrucât suflanta veche, utilizată încă din anii 1975, nu mai făcea față. Noua instalație este mai puțin zgomotoasă și are un consum redus de energie. Ca urmare a testării suflantei timp de 24 de ore, s-a înregistrat reducerea în jumătate a consumului de curent electric.

Accesul cetățenilor la apă și canalizare reprezintă una dintre principalele priorități ale APL Vadul-lui-Vodă.

2.2.4. Managementul deșeurilor

Peste 70% din numărul total al gospodăriilor din Vadul-lui-Vodă — sunt abonații serviciului de colectare și evacuare a deșeurilor. În 2022 Orașul Vadul lui Vodă a beneficiat de o autospecială pentru colectarea deșeurilor.

Pe teritoriul orașului sunt amplasate mai multe pubele în locurile obștești, pentru colectarea plasticului și ambalajelor din metal (doze, conserve etc).

2.2.5. Alimentarea cu gaze naturale

Sistemul de alimentare cu gaze naturale din Orașul Vadul-lui-Vodă este în fază de extindere. La moment sunt realizate lucrări de construcție și montaj a gazoductelor de presiune medie și joasă, cu o lungime totală de peste 7 km, la care sunt conectate 1.598 consumatori casnici și noncasnici.

Gestionarea rețelelor este realizată de SRL "Vadul-lui-Vodă-Gaz", parte componentă a concernului „Moldova-Gaz”

2.2.6. Alimentarea cu căldură

În raza orașului Vadul-lui-Vodă aprovizionarea cu energie termică este efectuată prin intermediul cazanelor autonome pe bază de gaz sau pe bază de biomasă, lemne și/sau cărbune, instalațiilor termice improvizate, sobe.

Există suficiente premise de a implementa în majoritatea edificiilor social-administrative cazane autonome pe bază de biomasă, care furnizează agent termic la un preț mult mai jos comparativ cu utilizarea gazului natural. Premisele respective sunt legate de existența în regiune a agenților economici producători de bricheți/peleți la prețuri rezonabile, precum și abundența în regiune a materiei prime pentru producerea biomasei.

În perspectivă ar fi benefică efectuarea unor serii de lucrări de termoizolare a edificiilor social-administrative, ceea ce ar permite conservarea agentului termic și reducerea cheltuielilor pentru resursele energetice. Astfel, de lucrări ar fi binevenite și pentru gospodăriile casnice.

Ca alternativă de economisire a resurselor financiare pentru resursele energetice este utilizarea energiei solare. Una dintre soluții ar fi utilizarea panourilor solare pentru apă caldă la instituțiile de învățământ din localitate.

2.2.7. Telecomunicații

În Orașul Vadul-lui-Vodă telefonia fixă este asigurată de către operatorul național – SA Moldtelecom. Numărul total de abonați este de 1501 persoane. Gradul de telefonizare a orașului este de 92%.

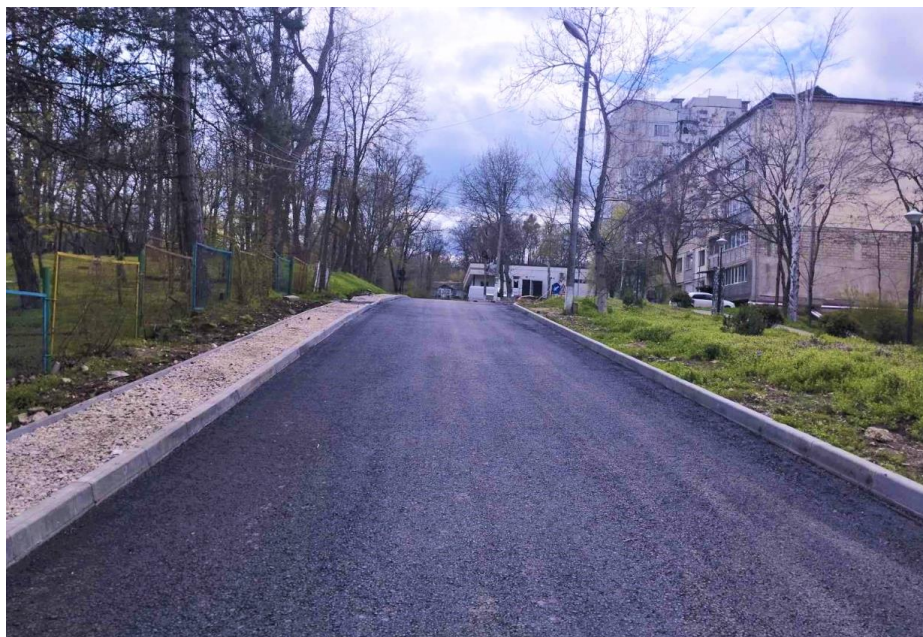
În raza orașului Vadul-lui-Vodă acoperirea cu telefonie mobilă este bună. Localitatea se află în aria de acoperire a operatorilor de telefonie mobilă Orange, Moldcell și Unite.

Locuitorii orașului au acces la televiziunea prin cablu și Internet.

2.2.8. Rețeaua de drumuri

Rețeaua rutieră a Orașului Vadul-lui-Vodă este formată de drumul republican R5 (M5 - Vadul lui Vodă - M4), și drumurile locale 443 (Vadul lui Vodă — Bălăbănești), L447 (Vadul lui Vodă — Văduleni) și 448 (R4 — drum de acces spre or. Vadul lui Vodă), care conectează orașul cu mun.Chișinău și satele vecine.

Rețeaua de drumuri a orașului Vadul-lui-Vodă se extinde pe o lungime totală de cca. 28 km, dintre care 12 km sunt asfaltați, 9 km pietrușiți, iar restul drumurilor sunt drumuri de țară. Drumurile din localitate sunt în stare satisfăcătoare, o mare parte din drumuri fiind reabilitate, deși sunt încă multe sectoare care necesită reparații curente. În 2022 au fost realizate lucrări de reparație a drumului local de pe strada Pădurii, care prevăd amenajarea cu un strat din beton asfaltic, cu grosimea de 6 cm, pe un segment de 682 metri liniari cu lățimea părții carosabile de 5,5 metri. Costul lucrărilor în rezultatul licitației publice este 3,67 mln lei.

Transportul cetățenilor este efectuat de o rută regulată de autobuz și două rute de microbuze, care leagă orașul cu mun.Chișinău.

O infrastructură rutieră adecvată este imperativă pentru dezvoltarea economică a orașului și pentru atragerea turiștilor în zonă.

Pentru următorii ani se propune construcția și renovarea unor noi transoane de drumuri, ce va contribui la crearea unor comunități durabile, sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri în regiune și crearea locurilor de muncă; îmbunătățirea infrastructurii de acces prin asigurarea unei infrastructuri de transport.

2.2.9. Fondul locativ

Populația com.Vadul-lui-Vodă număra 5,295 persoane, în scădere cu 1,6 % de la recensământul din 2004. Actualmente, orașul Vadul-lui-Vodă dispune de 1.983 locuințe individuale particulare. Fondul locativ al orașului se ridică la 451560m². Fondul de locuințe al orașului este format din 12 clădiri cu mai multe etaje, dintre care 5 sunt departamentale și 7 sunt în bilanțul primăriei orașului.

Densitatea populației este de 365.2 locuitori/km².

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Instituții sociale funcționale • Existența rețelelor de electricitate funcționale în regim econom, • Asigurarea cu iluminat stradal a circa 90% din teritoriul localității și intenția de a extinde sistemul peîntreg teritoriul orașului • Asigurarea centralizată cu agent termic a edificiilor social-culturale și a locuințelor individuale • Existența rețelelor de cablu TV și internet în localitate, a surselor media proprii • Racordarea la rețeaua de apeduct, și conectarea în proporție de 90% a edificiilor sociale și a gospodăriilor casnice • Existența reșelei de canalizare, a 4 stații de pompare și o stație de epurare • Existența rețelelor de distribuție a gazelor și conectarea edificiilor sociale și a gospodăriilor casnice • Infrastructura de drumuri dezvoltată • Rețea de drumuri locale reabilitate și modernizate/ restul fiind în curs de execuție 	<ul style="list-style-type: none"> • Deversarea apelor reziduale menajere în locuri neamenajate, fapt ce duce la poluarea apelor (de suprafață și subterane) și solului • Starea precară a unor porțiuni de drum în unele regiuni din sat • Lipsa mijloacelor de transport adecvate și a căilor speciale de acces pentru persoanele cu handicap, în instituțiile social-culturale • Asigurarea ineficientă cu agent termic a unor edificii social-administrative • Rata mică de utilizare a energiei regenerabile
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea investițiilor externe • Existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru reabilitarea termică • Extinderea rețelelor de utilități publice în tot orașul • Ridicarea nivelului de trai al populației prin aducerea la un nou nivel a calității întregii infrastructuri sociale • Identificarea posibilităților de conectare a tuturor consumatorilor casnici la sistemul de apeduct și canalizare 	<ul style="list-style-type: none"> • Cadrul legislativ instabil • Costuri ridicate pentru conformarea la standardele europene de calitate • Incapacitatea financiară a locuitorilor orașului de a acoperi desinestător costurile de racordare la rețelele de apeduct, gazificare ș.a.

2.3. Capacitatea instituțională

Primăria orașului Vadul-lui-Vodă dispune de propriul sediu – clădire tipică. Starea tehnică a clădirii este foarte bună. Sediul este conectat la electricitate și telecomunicații, apeduct, canalizare și gazoduct. Clădirea Primăriei este asigurată cu agent termic.

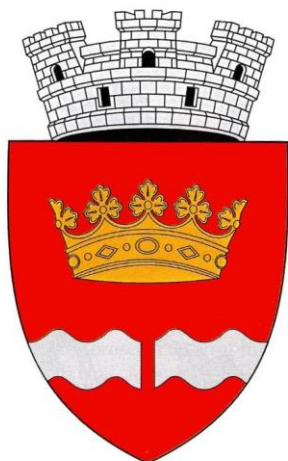

Aparatul primăriei poate fi calificat drept competent cu o bogată experiență în domeniu. Din componența aparatul primăriei fac parte: primarul, secretarul consiliului local, inginerul cadastral, un contabil-șef și un 2 contabili, perceptorul fiscal, 2 asistenți social și polițistul de sector. Toți specialiștii dispun de un stagiu de muncă de minim 1 an. Consiliul primăriei este alcătuit din 15 consilieri. Activitatea aparatului Primăriei este foarte bine concepută. Regulat se petrec ședințe de lucru ale aparatului Primăriei, unde se discută despre toate problemele Orașului și se precaută soluțiile pentru a le rezolva.

În condițiile actuale, când se necesită, în mod prioritar, atragerea surselor financiare externe pentru demararea proiectelor de importanță majoră pentru sat, funcționarii primăriei/consilierii urmează a fi instruiți în domeniul atragerii fondurilor externe/investițiilor, managementului proiectelor. Primăria împreună cu consiliul local și agenții economici din teritoriu depun eforturi pentru a atrage mai multe investiții din exterior, inclusiv prin colaborare strânsă cu Primăria Chișinău.

Fiind o suburbie a Chișinăului, orașul atrage afacerile, turiștii și chiar noi familii să se mute aici și să colaboreze cu administrația locală și organizațiile societății civile pentru a crește calitatea vieții.

Orașul Vadul-lui-Vodă deține propriile însemne heraldice, aprobate la 19 decembrie 2006 (Consiliul orașenesc), 20 decembrie 2006 (CNH). Stema: În câmp roșu, o fascie ondulată coborâtă și întreruptă, de argint, asuprită de o coroană domnească de aur. scutul timbrat cu o coroană murală de argint cu trei turnuri. Drapelul reprezintă o pânză dreptunghiulară (2:3), tăiată văluros, roșu și alb, purtând în partea de sus la hampă o coroană domnească galbenă. Simbolizează râul Nistru (fascia ondulată de argint), vadul de aici (întreruperea fasciei) și domnia (culoarea roșie și coroana domnească).

Oraşul Vadul-lui-Vodă este deschis către public, este prezentat activ în cadrul trusturilor media, posturilor de televiziune, radiou, presă, fapt ce sporeşte notorietatea comunităţii locale. Oraşul Vadul-lui-Vodă are o pagină oficială, precum şi pagini pe reţelele de socializare, care conţin informaţii relevante activităţii Primăriei şi vieţii oraşului. Populaţia Oraşului se informează inclusiv şi de pe panourile informative instalate în incinta şi în faţa Primăriei, precum şi în locuri special amenajate din perimetrul Oraşului. Cetăţenii mai sunt informaţi prin intermediul presei republicane, TV, posturile de radio regionale şi republicane, anunţuri şi avize informative.

Securitatea cetăţenilor în cadrul oraşului este asigurată de poliţiştii din cadrul Sectorului de Poliţie nr. 6 (or. Vadul lui Vodă) al IP Ciocana, care dispune de propriul sediu şi este bine dotat. Starea criminogenă în cadrul Oraşului Vadul-lui-Vodă este bună.

În oraşul Vadul-lui-Vodă activează Oficiul Poştal al ÎS Pošta Moldovei. Starea oficiilor este satisfăcătoare, sunt dotate cu utilităţi sociale, precum electricitatea, telecomunicaţii, sunt conectate la apeduct şi canalizare. Astfel cetăţenii au acces la servicii de calitate.

Sectorul asociativ: În oraşul Vadul-lui-Vodă există câteva organizaţii obşteşti, orientate pe susţinerea şi promovarea activităţilor sociale şi economice a populaţiei.

Tabelul 3. Lista organizaţiilor obşteşti de pe teritoriul oraşului

No	Denumirea ONG-ului	Anul înregistrării	Domeniul de activitate

Pe parcurs se va impune deschiderea unor noi organizaţii în aşa domenii ca: mediu, salubritate, protecţie socială şi juridică, etc.

Primăria Vadul-lui-Vodă a implementat în ultimii ani mai multe proiecte de dezvoltare a infrastructurii locale, inclusiv cu contribuţia Primăriei Chişinău.

A fost achiziţionat un buldoexcavator nou. Utilajul este modern, complex şi multifuncţional. Acesta va eficientiza acţiunile întreprinse la nivel local, acţiuni care să permită execuţia unei game variate de lucrări edilitare şi gospodăreşti. Valoarea investiţiei este suportată în

integritate de către Consiliul local și constituie 1,176 mln lei.

Tabelul 4. Lista proiectelor implementate în comună în anii 2020-2023

No	Denumirea proiectului	Perioada implementării	Costul total, lei	Sursa de finanțare

PROIECTE REALIZATE ÎN VADUL LUI VODĂ

CU SUPTUL

În ultimii trei ani, în pofida crizelor pandemică, economică și energetică, **Primăria Chișinău a investit** în proiectele de dezvoltare a infrastructurii suburbiilor aproximativ **600 DE MILIOANE DE LEI**.

Vom continua să susținem suburbiile și să contribuim la îmbunătățirea calității vieții oamenilor. Împreună cu fiecare locuitor al suburbiilor vom decide ce proiecte investiționale vor fi realizate în localitățile lor, cu sprijinul financiar al Primăriei municipiului Chișinău.

Accesați suburbii.chisinau.md, participați la sondaj și spuneți-ne ce fel de proiecte vă doriți pentru anul 2023 în localitățile voastre, iar Primăria Chișinău va depune toate eforturile pentru a contribui cu suport financiar la realizarea lor.

Suportul financiar al Primăriei Chișinău

pentru proiectele realizate în VADUL LUI VODĂ:

TROTUARE

Lucrări de reabilitare a trotuarului din Parcul Nistrean

1,5 MIL LEI

CANALIZARE

Construcția rețelei de canalizare în Parcul Nistrean

2 MIL LEI

Extinderea trotuarului în Parcul Nistrean

2 MIL LEI

Finalizarea lucrărilor de construcție a rețelelor de canalizare în Parcul Nistrean

2,8 MIL LEI

Construcția trotuarului pietonal în zona de odihnă

2 MIL LEI

Am înnoit Parcul de autobuze de pe ruta nr.31 cu șase unități

HAVUZ MUZICAL

Amenajarea în scuarul Casei de Cultură a unui havuz cu joc de lumini și sunet

1,6 MIL LEI

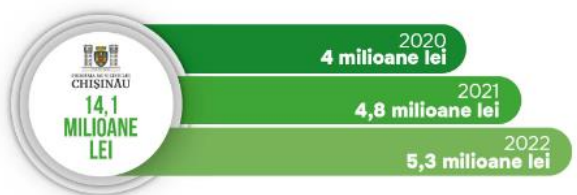
ILUMINAT STRADAL

Iluminatul stradal în zona plajei Parcul Nistrean

500 MII LEI

INVESTIȚII ÎN VADUL LUI VODĂ

alocate din bugetul Primăriei municipiului Chișinău, în ultimii trei ani

Continuăm să dezvoltăm municipiul Chișinău, iar prin intermediul proiectelor realizate vom contribui la îmbunătățirea calității vieții oamenilor!

Materiei elaborată în scopul asigurării transparenței procesului decizional și a chetății banilor publici în ceea ce privește proiectele implementate în suburbii, în cadrul Planului de acțiun: autorității Primăriei Locale Chișinău pentru anii 2022-2025, aprobat prin Decizia nr.41 din 17.05.2022 a Consiliului Municipal Chișinău. Tipul emisiunii: de Informație-ART SRL, conform contractului 148-C/22 din 25.11.2022. Tiraj - 3500 exemplare

Analiza SWOT

<u>PUNCTE TARI</u>	<u>PUNCTE SLABE</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Aparatul primăriei este calificat, cu o bogată experiență în domeniu • Activitatea aparatului Primăriei este bine concepută și organizată, • Orașul are o pagină proprie și pagini pe rețelele de socializare • Membrii APL dețin abilități și experiență în domeniul dezvoltării proiectelor • Adunările cu localnicii sunt petrecute frecvent, în funcție de necesitate • În viziunea cetățenilor, dinamica din ultimii 10 ani este pozitivă în soluționarea problemelor cu care se confruntă localitatea • Localnicii sunt gata să se implice în suportul administrației publice locale în procesul de implementare a proiectelor • Securitatea cetățenilor este asigurată de către sectorul de poliție • Cetățenii dispun de servicii de calitate în cadrul oficiilor poștale 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivel scăzut de implicare și informare a cetățenilor cu privire la problemele Orașului și în procesul de luare a deciziilor • Societatea civilă este insuficient implicată în activitățile de ordin social a localității
<u>OPORTUNITĂȚI</u>	<u>AMENINȚĂRI</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea investițiilor externe • Implicarea mai activă a tineretului în dezvoltarea Orașului • Actualizarea informativă a paginii electronice a orașului • Suplinirea paginilor de pe rețelele de socializare cu informații irelevante activității APL • Stabilirea unor contacte durabile și colaborarea cu localități din țările vecine în vederea soluționării unor probleme comune (proiecte, măsuri culturale, schimb de experiență) • Promovarea unei imagini pozitive a Orașului • Participarea membrilor APL în cadrul proiectelor internaționale, cursuri de perfecționare • Gestionarea eficientă a bugetului local • Optimizarea activității APL 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa resurselor financiare la nivel local, insuficiente pentru sprijinirea și/sau promovarea unor investiții majore • Instabilitate legislativă • Salarizare nemotivată a persoanelor cu studii superioare și de specialitate, care activează în domeniul administrării publice; • Lipsa ONG care s-ar implica în soluționarea problemelor Orașului

2.4. Economia locală

Economia locală este reprezentată de peste 211 agenți economici. Ramura principală a economiei localității Vadul lui Vodă este orientată pe deservirea obiectivelor balneo-curative și recreaționale ale zonei de odihnă, îngrijirea și amenajarea terenurilor incluse în zona de agrement, cît și fondul silvic de stat.

În prezent în oraș funcționează 7 întreprinderi de comerț în cadrul cărora sunt angajate 81 de persoane. Activează de asemenea o piață agricolă și una a materialelor de construcție.

Capacitatea totală a întreprinderilor alimentației publice este 305 locuri: un restaurant, o cafenea, trei baruri.

Domeniul agricol este slab dezvoltat în orașul Vadul-lui-Vodă, este caracterizat printr-o rentabilitate scăzută, aici nu există gospodării agricole mari, nu există plantații multianuale sau culturi cu valoare înaltă. Deși, în general, agricultura în orașul Vadul-lui-Vodă se axează pe culturi cu valoare redusă, urmează de atras atenția sectoarelor de producere a fructelor, pomuşoarelor, nucilor și a mierii. Aceste produse au acces la piețele UE și sunt exportate cu succes nu doar în UE, dar și pe alte piețe.

Sectorul zootehnic are un rol și mai mic în producere. Numărul animalelor este prezentat în tabelul de mai jos.

Tabelul 5. Efectivul animalelor și păsărilor în gospodăriile populației

Efectiv	Nr. capete
Bovine	22
Porcine	29
Caprine	157
Cabaline (cai, măgari, etc.)	5
Ovine	0
Păsări de toate speciile	213

Sursa: Primăria Orașul Vadul-lui-Vodă

Sectorul comercial este prezentat de magazine, cafenele cu terasa, firme ce comercializează materialele de construcții.

Un loc aparte în prestarea serviciilor revine Clubului Sportiv de Hipism «Sparta», și bazelor de agrement.

Sectorul servicii mai este prezentat de Casa de cultură, Centrul de creație, 2 biblioteci publice, Centrul de sănătate, oficiul poștal ș.a.

Economia locală oferă perspective reale pentru deschiderea întreprinderilor mici și mijlocii în domeniile comerciale. Garant al succesului este potențialul uman, infrastructura rutieră favorabilă ș.a.

Un compartiment aparte la capitolul perspective revine proiectelor de implementare a parteneriatelor publice private.

Analiza SWOT

<u>PUNCTE TARI</u>	<u>PUNCTE SLABE</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura de acces favorabilă pentru dezvoltarea mediului economic • Domeniul industrial dezvoltat –existența întreprinderilor industriale mari • Domeniul agricol și de prelucrare a producției agricole dezvoltat și diversificat • Disponibilitatea resurselor umane • Disponibilitatea materiei prime locale • Costul relativ scăzut al forței de muncă • Terenuri agricole cu o bonitate medie a solului, cu potențial existent pentru obținerea de produse agricole ecologice • Prezența capitalului străin • Disponibilitatea APL de a susține micul business 	<ul style="list-style-type: none"> • Slaba valorificare a resurselor naturale și a materiilor prime din mediul rural • Lipsa specialiștilor calificați; • Resurse financiare la nivel local, insuficiente pentru susținerea /promovarea unor investiții; • Slaba implementare a sistemului de asigurare a calității producției agricole conform normelor europene
<u>OPORTUNITĂȚI</u>	<u>AMENINȚĂRI</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea potențialului legat de așezarea geografică a Orașului • Atragerea investițiilor externe • Stimularea antreprenorilor locali și potențiali (sectorul agricol: frigidere industriale, linii de sortare și ambalare, prestări servicii populației, industria de producere și prelucrătoare) • Stimularea producătorilor locali prin aplicarea tehnicilor și tehnologiilor moderne • Încurajarea și dezvoltarea parteneriatelor de tip public-privat; • Atragerea turiștilor prin deschiderea zonelor de agrement, agropensiuni • Investiții directe în târguri, festivaluri, piețe tradiționale și alte manifestări tradiționale locale • Existența în raion a organizațiilor care oferă consultanță în sfera businessului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficientă informare și educare a populației pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii, protecția mediului • Nivelul scăzut al veniturilor majorității populației • Capacitatea scăzută de atragere de investiții • Nivelul scăzut de receptivitate a populației locale la programele de finanțare • Autoritățile locale dispun de atribuții și pârghii extrem de reduse pentru susținerea financiară a micului business; • Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă • Scăderea volumului transferurilor făcute de persoanele plecate la muncă peste hotarele țării • Rata ridicată a dobânzii la credite • Instabilitatea cadrului legislativ național • Lipsa subvenționării principalelor ramuri ale economiei din partea statului • Migrarea populației apte de muncă

2.5. Edificii sociale

2.5.1. Educație

Pe teritoriul localității funcționează un liceu teoretic, o școală primară, o grădiniță și o instituție cu profil extracurricular „Casa de Creație”, școala sportivă, școala muzicală, 2 biblioteci.

Liceul teoretic „Ștefan Vodă”, fondat în 2004, funcționează în calitate de școală medie din 1955. Procesul educațional în liceu este realizat de 45 de pedagogi. Capacitatea liceului este de 820 de elevi, fiind utilizată la aproximativ 71%. Clădirea liceului dispune de cantină, primăria oferind prânz gratuit elevilor ciclului primar. În cadrul liceului sunt organizate diverse manifestări culturale pentru elevi. În 2005 în liceu a fost inaugurat Centrul Lingvistic pentru studierea limbilor moderne. În incinta liceului este deschis un muzeu de istorie, unde sînt adunate și expuse diverse piese unicate din diferite perioade istorice (Astăzi mutat la Casa de Cultură locală).

Școala primară nr.19 organizată în anul 2000 are 11 clase complete – 254 elevi, dintre care 7 clase cu predarea în limba moldovenească și 4 clase cu predarea în limba rusă. Corpul didactic este alcătuit din 18 profesori și personal auxiliar (15 persoane).

Pentru copiii talentați este deschisă Școala de muzică nr.4. Aici copiii frecventează lecțiile de vioară, pian, acordeon, chitară și acumulează cunoștințe în teoria și literatura muzicală.

Școala sportivă nr.12 a fost deschisă în 1989. Copiii din localitate frecventează secțiile de lupte libere, lupte marțiale, box, fotbal, aerobică sportivă, șeiping. Aceste secții sînt frecventate de circa 150 de copii. Alături de plajă este amplasat un teren de fotbal, pe o suprafață de 6 ha, amenajat după standarde moderne pentru petrecerea antrenamentelor și competițiilor. Încă două stadioane se află pe malul râului Nistru și în centrul orașului.

Grădinița «Ghiocel» nr.190 a fost deschisă în anul 1987. Grădinița este amplasată într-o zonă pitorească a Parcului Nistrean. În prezent această instituție preșcolară este unica de acest gen din localitate. Baza didactico- materială este bogată (cabinet metodic, cabinet medical cu izolator, cabinet logopedic și pentru proceduri fizioterapeutice, sala de muzică și sport). Suprafața terenului aferent construcției este de 1,05 ha, unde se află 14 terenuri de joc pentru copii, terenuri de sport, piscină, mini-parc în stil național.

Starea tehnică a instituțiilor educaționale este bună, fiind efectuate în ultimii ani lucrări de reparații/renovare. Regimul de lucru în instituțiile educaționale este de 5 zile în săptămână.

Pentru a asigura un învățământ modern este nevoie de perfecționarea continuă a cadrelor didactice înnoirea continuă a materialelor didactice și dotarea cu mijloace TICe, modernizarea tehnică a sălilor de studii, precum și dezvoltarea sistemului social de atragere a cadrelor didactice tinere.

În o.Vadul-lui-Vodă în incinta Casei de Cultură și Liceul Teoretic Ștefan Vodă au fost deschise Centre Digitale Educaționale, proiect implementat de YMCA Moldova, susținut de HP Inc., care a donat un lot de 40 de laptopuri cu scopul de a accelera echitatea digitală în rândul tinerilor., care vor avea posibilitatea să exploreze noi instrumente și platforme digitale.

2.5.2. Sănătate, asistență socială

Domeniul medical al orașului este reprezentat prin IMSP CS Vadul-lui-Vodă, dotat cu laborator clinic, staționar de zi, secție de fizioterapie. Instituția medicală dispune de edificiu separat, recent renovat și dispune de un nivel mediu de asigurare cu aparataj și utilaj medical. Instituția medicală este electrificată, conectată la rețelele de telecomunicații, inclusiv la rețelele de utilități sociale, precum apeductul și canalizarea. Agentul termic este furnizat centralizat.

Centrul de sănătate acordă asistență medicală nu numai locuitorilor orașului ci și persoanelor care se odihnesc în zona de agrement și locuitorilor satelor vecine.

Au fost realizate lucrări de reparație și modernizare a IMSP Centrul de Sănătate Vadul lui Vodă, (cabinete, etajul II). Lucrările s-au realizat fără a afecta activitatea Centrului de Sănătate și fără a produce disconfort lucrătorilor medicali și pacienților. Costul total al acestora este de 400 mii lei. Investiția a fost susținută integral de către Consiliul local Vadul lui Vodă.

Pentru deservirea pacienților activează 3 medici de familie și 5 asistenți ai medicului de familie, o asistentă superioară și 0,5 unitate de asistentă îngrijiri perinatale.

În perspectivă se impune lărgirea spectrului de servicii medicale prestate locuitorilor.

În cadrul Orașului Vadul-lui-Vodă își desfășoară activitatea 2 asistenți social, care deserve grupurile de persoane socialmente vulnerabile, persoanele singuratice, care necesită deservire la domiciliu. Sunt prestate servicii specializate persoanelor și familiilor care sunt beneficiari de asistență socială și este

dusă evidența lor. Persoanelor socialmente vulnerabile li se acordă și ajutoare sociale, precum sunt: alocații de șomaj, indemnizații pentru motive de sănătate, compensații pentru perioada de iarnă, indemnizații de îngrijire a copiilor. De alocații speciale de stat (asistență socială, ajutoare financiare și materiale, etc.) beneficiază 96 de persoane.

2.5.3. Sport

Potențialul sportiv al orașului este valorificat pe măsură. În temei tânăra generație, iubește și practică sportul, iar competițiile sportive, meciurile de fotbal, volei, lupte libere sunt nelipsite din activitățile localității.

Infrastructura sportivă a orașului include un stadion cu gazon natural, un ministadion cu acoperire artificială, stadion și sală sportivă la liceul din comună. Precum și terenurile sportive amenajate în zona de plajă. Acestea crează condiții optime pentru desfășurarea competițiilor sportive și oferă posibilitatea localnicilor de a practica diverse activități sportive.

Pentru următorii ani se planifică diversificarea activităților sportive și petrecerea mai multor competiții locale și naționale.

Pe teritoriul o.Vadul-lui-Vodă activează Centrul de Pregătire a Selecționatelor Moldovei la fotbal.

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • În sat activează un liceu, școala primară și grădinița pentru copii, școala muzicală și școala de arte. • Instituțiile de învățământ au fost modernizate și sunt asigurate cu toate comunicațiile necesare • Prezența cadrelor didactice cu experiență • Existența unor spații de agrement pentru copii (teren uri de joacă pentru copii) • Locuitorii beneficiază de servicii medicale de calitate la IMSP CS Vadul-lui-Vodă, care a fost renovat, dispune de personal medical calificat, este dotat la nivel mediu cu aparataj tehnic • Educația medicală la nivel • Grupele de persoane social-vulnerabile sunt sub supravegherea serviciului de asistență socială • Orașul dispune de terenuri sportive, săli de sport, și este reprezentat prin echipe de fotbal,. • Orașul dispune de un Centru comunitar de asistență socială pentru persoanele în etate sau cu probleme de ordin social 	<ul style="list-style-type: none"> • Fonduri insuficiente destinate asistenței medicale și sociale • O parte a populației active a migrat în străinătate, copiii acestor persoane fiind lăsați în grija bunicilor sau rudelor • Inexistența dispensarului veterinar;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Lărgirea gamei de servicii medicale prestate • Implementarea unor programe complexe de monitorizare a stării de sănătate a localnicilor • Suplinirea personalului medical rezident și permanent • Deschiderea unui centru social comunitar • Implementarea unor programe consistente de asistență socială • Crearea unui ONG axat pe probleme sociale, problemele tineretului 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea interesului față de efectuarea studiilor în localitate • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor sociale • Nereceptivitatea față de posibilitatea efectuării unor lucrări concrete în teritoriu prin intermediul granturilor străine și accesării fondurilor europene • Nu există persoane care să reprezinte interesele comunității în mod organizat și pe o perioadă lungă de timp • Reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia

2.5.4. Cultură și turism

Patrimoniul cultural al orașului Vadul-lui-Vodă, constituie o importantă filă din moștenirea valorică a localității, menită să conserveze tradițiile și datinile băștinașilor, care urmează a fi transmise generațiilor următoare. Casa de cultură din orașul Vadul lui Vodă are capacitatea de 200 de locuri. În cadrul acesteia activează un colectiv vocal-instrumental. Casa de creație este un adevărat centru de preocupare a copiilor care sînt antrenați în diverse cercuri: Fanfara, Cercul etno-folcloric, Cercul teatru, Pictură și grafică, Cercul de dans, Cercul vocal, Modelarea vestimentației, Ceramica, Jurnalistica ș.a. Casa de Cultură din o.Vadul-lui-Vodă se află în stare tehnică foarte bună, fiind reparată capital în ultimii ani, inclusiv cu aportul Primăriei Chișinău. Edificiul este conectat la toate utilitățile publice. În fața Casei de cultură este construit un frumos havuz pietonal muzical.

În localitate funcționează 2 biblioteci publice. Numărul de abonați este de circa 1000 de cititori. Majoritatea celor care frecventează bibliotecile sînt elevii. În biblioteca pentru copii activează teatrul de păpuși „Degețica”.

Primăria Chișinău a susținut financiar proiectul de reconstrucție totală a Școlii de Arte din Vadul lui Vodă. Cea mai mare contribuție în acest proiect a fost din partea administrației locale din suburbie. Lucrările au costat aproape 2,07 milioane de lei, dintre care peste 176 de mii de lei au fost alocate de municipalitate, iar 1,89 de milioane de Primăria Vadul lui Vodă.

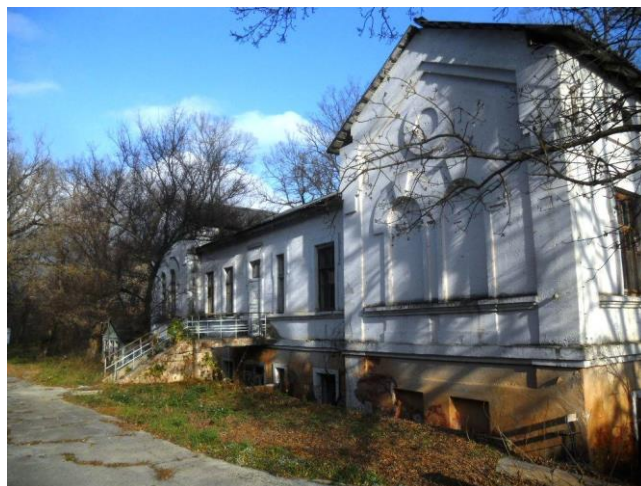
Reconstrucția a presupus renovarea pereților, schimbarea acoperișului, a ferestrelor și ușilor, inclusiv din interior. De asemenea, a fost schimbată rețeaua de alimentare cu apă și canalizare, și instalat un nou sistem de furnizare a electricității. Totodată, a fost procurat mobilier nou în sălile de clasă.

Conform planului de lucru și Calendarul petrecerii măsurilor culturale, locuitorii orașului participă la toate sărbătorile naționale și religioase: concerte tematice; sărbători în cadrul orașului, măsuri culturale de suflet, participă la festivalurile municipale și republicane; etc.

În scopul utilizării potențialului educativ al datinilor și obiceiurilor populare, conducerea localității insistă la organizarea a diferitor activități, cum ar fi șezători, serate în memoria scriitorilor și poezilor, seminare pentru profesori, educatori, cu diferite genericiuri, pentru calificarea cadrelor implicate în educație.

Pe teritoriul orașului există câteva monumente de importanță națională și locală. În Registrul monumentelor protejate de stat sunt incluse: o așezare ce datează cu perioada neolitului, Monumentul la mormântul comun al ostașilor căzuți în. 1944, 2 tumuli acoperiți cu apa lacului de acumulare, alți 2 tumuli din epoca antică și Vila Sicard ce datează cu Sf. sec. XX.

Vila Sicard, din orașul Vadul lui Vodă, a fost construită la mijlocul secolului al XIX-lea și se află în gestiunea Direcției Educație Chișinău. Autoritățile locale nu au investit niciun leu în întreținerea monumentului de importanță națională. Conacul a fost construit de Charles și Nathalie Sicard, nobili francezi care s-au stabilit cu traiul în Basarabia și au fondat primul muzeu, dar și prima bibliotecă de aici. Vila se află pe teritoriul taberei pentru copii "Cireșarii", proprietate cumpărată în 2001 de către autoritățile capitalei.

În oraș mai este amenajat Memorialul ostașilor căzuți pentru independența și integritatea teritorială a Moldovei în anii 1990 – 1992.

Principalul locaș de cult este Biserica „Sfântul Dumitru” din Vadul-lui-Vodă. Biserica „Sf. Dumitru”. Într-o legendă se spune, că după victoria asupra turcilor din 1485 Ștefan cel Mare a poruncit ca localitatea să fie numită Vadul lui Ștefan Vodă. Prima biserică din piatră datează cu anul 1805 cu hramul Sfinții Apostoli Petru și Pavel. În 1820 locașul este reînnoit grație spătarului Petru Cazimir, acesta fiind anul datării bisericii. Cert este faptul, că biserica a existat și pînă la 1820. În 1886 preot paroh este părintele Gheorghe Celan, cu aportul căruia se deschide prima școală. În anul 1920 paroh al bisericii era Gheorghe Gobjilă. Pînă în 1946 biserica a suferit un incendiu, astfel, schimbându-se hramul sfinții Apostoli Petru și Pavel în sfântul Mare Mucenic Dimitrie la 26 octombrie. Odată cu renașterea națională, în anul 1992 înalt Preasfințitul Vladimir sfințește piatra de temelie a bisericii, în anul 1996 săvîrșindu-se prima liturghie oficiată de actualul paroh Igor Mămăligă. La sărbătoarea sf.Dimitrie din anul 1997 Protopopul municipiului protoiereul Zosima Toia și un sobor de preoți au sfințit Sf.Pristol, iar peste doi ani înălțat și sfințit Iconostasul. Între anii 2005-2006 e pictat interiorul și exteriorul de pictorul Vasile Sandu și colegii săi.

Pentru orașul Vadul-lui-Vodă turismul este un domeniu de perspectivă, care asigură creșterea economică a orașului, precum și deschiderea locurilor de muncă pentru localnici și bunăstarea lor. Premize pentru dezvoltarea turismului este interesul populației locale de a se implica în prestarea serviciilor turistice, precum și faptul că orașul Vadul-lui-Vodă este principala stațiune balneoclimaterică din r.Moldova.

Pe teritoriul orașului și în împrejurimile sale există numeroase atracții turistice: istorice, culturale și de agrement. Orașul dispune și de facilități de cazare și de agrement.

Primăria c.Vadul-lui-Vodă depune toate eforturile pentru a susține și a promova turismul.

Primăria Chișinău a investit aproximativ 10 milioane de lei în dezvoltarea infrastructurii parcului Nistean din Vadul lui Vodă. Cel puțin asta spune primarul general Ion Ceban.

Potrivit acestuia, peste 5 kilometri de trotuar au fost construite în

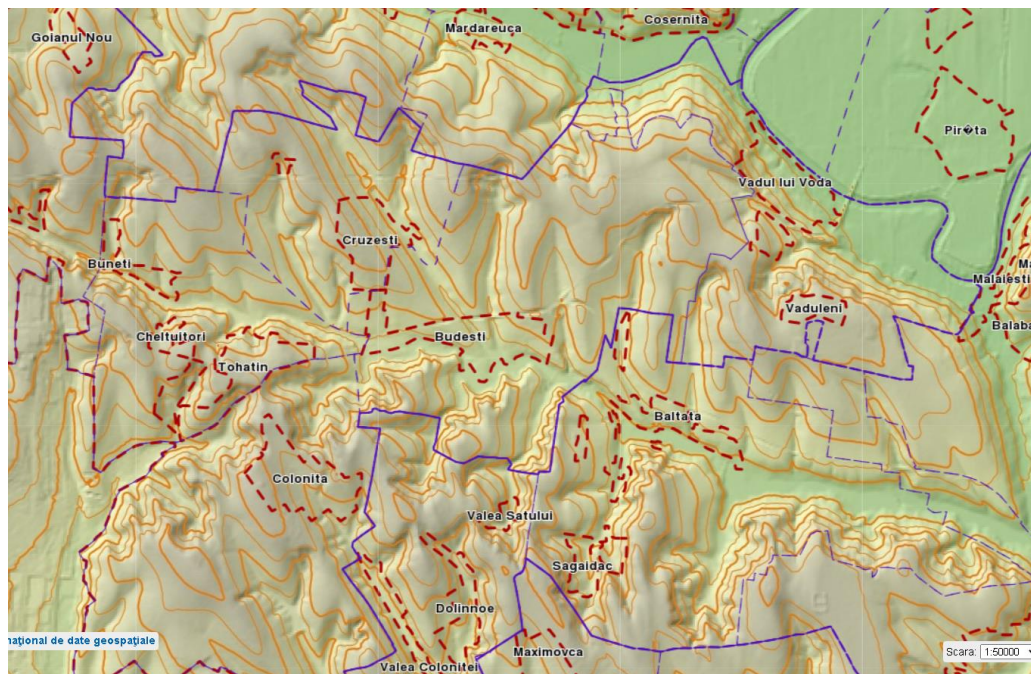
Parcul Nistrean din Vadul lui Vodă cu finanțarea din partea Primăriei Chișinău. Pentru aceste lucrări, din bugetul municipal au fost alocate în perioada 2020-2022 aproape 5,5 milioane de lei.

Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • În orașul Vadul-lui-Vodă activează Casa de cultură, Muzeul etnografic, biblioteca, Centrul de informare turistică, care se află în stare bună • Tradițiile populare bine păstrate • Existența colectivelor artistice • Interes pentru turism ca potențial pentru afaceri și pentru crearea de noi locuri de muncă • Existența manifestărilor cu valoare folclorică; • Pe parcursul anului se petrec activități etno-culturale, sportive și de agrement • Monumente de importanță locală • Existența unei strategii de dezvoltare a turismului local • În oraș există biserica creștin- ortodoxă, • Potențialul turistic al Orașului este valorificat pe măsură • Cimitirul local este îngrădit și dispune de drum de acces • În sat există prestatori de servicii de agrement: restaurante, săli de evenimente și ș.a. • Existența spațiilor verzi și de agrement 	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea surselor alternative de susținere financiară a activității colectivelor folclorice • Susținerea din parte statului Bulgar în menținerea și dezvoltarea tradițiilor • Dezvoltarea și stimularea activității echipelor sportive locale existente și înființarea a noi echipe • Valorificarea potențialului local (turistic, cultural, istoric, natural) • Existența potențialului de dezvoltare a agroturismului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura de transport slab dezvoltată și nemodernizată poate avea ca efect ocolirea zonei turistice a orașului; • Resurse financiare insuficiente pentru contribuțiile proprii la proiectele finanțate, în special în mediul rural.

2.6. Mediul ambiant

Din punct de vedere geomorfologic, pe teritoriul orașului predomină un relief de podiș și câmpie deluroasă, a cărei înălțime relativă nu depășește 100 m deasupra nivelului mării. Predomină versanți de diferite înclinații și lungimi. Terenul este întretăiat de o mulțime de vâlcele cu lățimi de la 100 la 300 de m. Altitudinea teritoriului balansează între 25 și 100 m, altitudinea medie este de 34 m. Altitudinea maximală se atestă în la vest de or.Vadul-lui-Vodă și constituie 184,3 m.

Harta topografică a c.Vadul-lui-Vodă

Clima. Clima zonei este blândă, moderat continentală, cu veri calde și ierni cu vânt moderat.

Vara începe la începutul lunii mai. Temperatura medie despre 25-30 °C, în timpul verii, ciclul ploios se caracterizează prin denivelări de luni: rare, dar uneori abundente. În medie, cantitatea de precipitații este de aproximativ 350-400 mm. pe an.

Primăvara și toamna temperatura variază între 18-26 °C.

Cea mai scăzută temperatură a fost înregistrată la 20 februarie 1954 (-28,9 °C), care a fost mai mică decât în mod normal cu mai mult de 20 °C. Cea mai ridicată temperatură înregistrată la 19 iulie 2007 (+42,4 °C).

Zona este expusă la vânturi puternice, uscate și calde (vânturi uscate) de intensitate medie și ridicată, pentru o perioadă caldă sunt de la 40-60 de zile.

Climatul zonei se caracterizează prin arid, deoarece este situat în zona temperaturilor medii anuale ridicate, care este motivul pentru perioade lungi de secetă. Umiditatea relativă nu depășește 56%.

Precipitațiile. Cantitatea anuală de precipitații este de 638 mm, iar numărul zilelor cu precipitații de la 0,1mm și mai mult este de 132,7. Umiditatea relativă a aerului este de cca. 70%. Variația anuală a temperaturii și cantității de precipitații pe luni sunt de 20-40 mm (în dependență de sezon).

Umiditatea aerului are o importanță mare pentru gospodăriile agricole. Umiditatea relativă, se caracterizează prin valori medii anuale de 71-76 %. Pe parcursul anului valorile umidității relative variază cu valori mai înalte în luna decembrie (84 - 90 %) și mai mici în luna mai (60 - 65 %). Se

remarcă o frecvență înaltă a cețurilor, mai ales în perioada rece a anului, din luna octombrie pînă în luna martie (20 - 45 zile). În perioada caldă a anului, din luna aprilie pînă în luna septembrie, cețurile se observă mai rar, de la 2 zile la 10 zile. Regiunea respectivă se încadrează în zona cu umiditate insuficientă. Cantitatea medie anuală de precipitații nu depășește 618 mm.

Apele de suprafață și apele subterane. Orașul Vadul-lui-Vodă dispune de surse acvatice importante, fiind localizat pe malul r.Nistru. Rețeaua hidrografică a orașului este reprezentată de câteva pâraie, ce fac parte din bazinul hidrografic al râului Nistru.

Sursele de aprovizionare cu apă sunt: primăvara, topirea zăpezii, în perioada mai - octombrie, precipitațiile și pânză freatică.

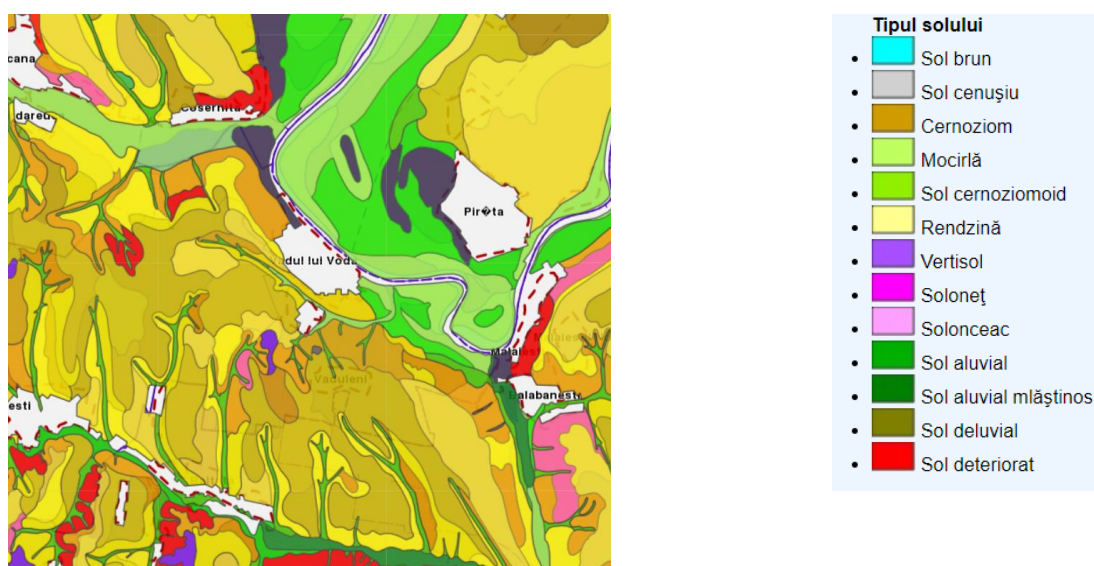
Apele freatice sunt la adâncimi diferite din care cauză au o influență diversă. În general sunt situate la adâncimea de 5 m, iar pe cumpene și platouri la 10-12 m. După compoziția chimică, apele freatice sunt predominant carbonato-calcice, slab mineralizate. Conform datelor STAS, apele subterane sunt de calitate satisfăcătoare și sunt caracterizate ca fiind apă potabilă. APL se confruntă cu mai multe probleme privind întreținerea și utilizarea apelor subterane din localitate și anume: sistemele de extragere a apei sunt ineficiente cu consumuri mari de energie electrică, clima secetoasă din ultimii ani duce la consumul în creștere a apei potabile.

Localitatea este asigurată cu apă potabilă prin intermediul apeductului, dar și din cele circa 120 fântâni de mină. O sursă alternativă de apă sunt și izvoarele.

Biodiversitatea. Pădurea-parcul Nistrean a fost înființată în anul 1960 în baza masivului silvic existent. Suprafața pădurii-parc este de 584 ha, inclusiv 212 ha în valea Nistrului și 312 ha pe pantă. În pădurea-parc se regăsesc diverse specii de arbori ca salcia, plopul alb, frasinul, stejarul, fiind prezente și exemplare seculare. În scopul îmbogățirii varietății plantațiilor verzi în pădurea-parc de-a lungul anilor au fost plantate specii de arbori de mare valoare decorativă ca pinul și bradul comun, pinul de Crimeea, platanul, teiul și arbuști - iasomia, liliacul, măceșul, trandafirul.

Solurile și subsolurile. Orașul Vadul-lui-Vodă este amplasată în Câmpia Moldovei Centrale.

Capitalul funciar al c.Vadul-lui-Vodă ocupă o suprafață de circa 1443,29 ha, dintre care 428,34ha sunt terenuri cu destinație agricolă. Semnificativ este faptul că, calitatea solurilor din care este constituit capitalul funciar este relativ joasă. Bonitatea medie a solurilor este apreciată cu 43 puncte procentuale.

Harta solurilor orașului Vadul-lui-Vodă

Starea mediului ambiant al Orașului este satisfăcătoare. Orașul dispune de o gunoiște autorizată, și are organizat sistemul de colectare centralizată a deșeurilor, dar necătând la existența acesteia în preajma orașului periodic apar gunoiști stihinice. De acest serviciu beneficiază 90% din gospodăriile orașului.

Este necesară creșterea gradului de conștientizare a populației locale despre importanța gestionării eficiente a deșeurilor, inclusiv prin reducerea volumului de deșeuri depozitate odată cu creșterea cantității materialelor reciclabile, scăderea nivelului de poluare a solului și a apelor subterane, creșterea calității vieții populației prin reducerea riscurilor de îmbolnăvire.

La fel este absolut necesară este îngrădirea gunoiștii și plantarea unei fâșii forestiere în jurul gunoiștii, pentru a evita răspândirea deșeurilor de către vânt, precum și împădurirea terenurilor degradate.

Analiza SWOT

<u>PUNCTE TARI</u>	<u>PUNCTE SLABE</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Resurse acvaticе, iazuri, izvoare, prezența unui număr mare de fântâni de tip mină (110) • Respectarea, în general, de către populație a normelor de depozitare de deșeurilor la gunoiște • Organizarea colectării centralizate a deșeurilor • Interesul sporit al APL în vederea îmbunătățirii stării mediului ambiant din localitate • Utilizarea redusă a pesticidelor • Existența apeductului • Existența sistemului de canalizare și a stației de epurare • Suprafețe împădurite • Educația ecologică la nivel înalt 	<ul style="list-style-type: none"> • Existența gunoiștilor stihinice • Lipsa sistemului de separată a deșeurilor menajere • Fântânile de mină nu sunt marcate cu plăcuțe de informare privind calitatea apei • Expunerea la hazardurile naturale sezoniere, în special la secetă • Insuficienta preocupare a agenților economici în recuperarea și re folosirea ambalajelor • Solurile sunt afectate de factori de degradare precum eroziune, sărăturare; • Schimbările climatice
<u>OPORTUNITĂȚI</u>	<u>AMENINȚĂRI</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Implimentarea proiectului de colectare selectivă a deșeurilor • Amenajarea și curățarea tuturor fântânilor de tip mină • Curățirea zonelor din preajma orașului • Menținerea străzilor orașului într-o stare curată • Informarea populației privind necesitatea protecției mediului ambiant și utilizării raționale a resurselor naturale • Promovarea educației ecologice a tinerei generații pentru a proteja mediul și a folosi rațional resursele naturale • Disponibilitatea finanțării proiectelor de mediu prin intermediul fondurilor europene nerambursabile. • Crearea unui ONG axat pe probleme ecologice 	<ul style="list-style-type: none"> • Impactul negativ al schimbărilor climatice asupra sectorului agricol (secete, grindină) • Dificultăți în susținerea financiară a proiectelor de investiții de mediu • Sărăcia, lipsa surselor de existență sau alte necesități vitale îi constrînge pe cetățeni să încalce legea, inclusiv la capitolul tăieri ilicite. • Costuri ridicate pentru conformarea cu standardele europene de calitate în materie de mediu • Neglijarea tradițiilor locale în domeniul protecției mediului • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor legate de mediu

3. PROCESUL DE ELABORARE A PLANULUI STRATEGIC DE DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ A ORAȘULUI VADUL-LUI-VODĂ, MUN.CHIȘINĂU

3.1. Inițierea procesului de planificare strategică

Orașul Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău, trebuie să-și însușească și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru încheșat și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică are ca scop definirea reperelor strategice de dezvoltare a Orașului pe o perioadă de 5 ani. Etapele metodologice principale ale procesului de planificare strategică au fost următoarele: realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău, analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea documentului strategic propriu-zis.

Principiile care au stat la baza procesului de planificare strategică au fost:

- implicarea comunității,
- transparența,
- obiectivitatea,
- coerența și
- continuitatea proceselor.

Elementul-cheie în inițierea procesului de planificare strategică este identificarea resurselor locale, care pot fi văzute ca principalele oportunități de dezvoltare pe viitor a orașului.

Inițierea procesului de planificare strategică a început, după semnarea contractului de prestare a serviciilor de consultanță, urmată cu înființarea Echipei de Planificare (EP), desemnată de „Succes Consulting” SRL.

În urma dezbaterilor interne Echipa de Planificare a beneficiat de instruire din partea Institutului de Dezvoltare și Expertiză a Proiectelor (IDEP) prin facilitarea procesului de planificare. Facilitatorul a explicat importanța elaborării planului, pașii de urmat, metode și tehnici de abordare a comunităților, metode de analiză a comunității în vederea identificării necesităților pentru stabilirea domeniilor de cuprindere a strategiei pentru elaborarea Planului Strategic de Dezvoltare Socio-economică a orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău. Au fost expuse metodele de consultare a comunității: workshopuri, metoda discuției, focus-grupuri, ședință de analiză, chestionare. Membrii EP au decis să utilizeze metoda chestionarelor. Procesul de consultare a comunității, intervierea, a durat 3 săptămâni, după care a urmat ședința de analiză și interpretare a cercetărilor efectuate.

Pentru a da rezultate, planificarea strategică trebuie însoțită de promovare la nivelul administrației publice locale a unui Management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul Orașului.

3.2. Înființarea echipei de planificare

Echipea de planificare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău a fost constituită pe baza propunerilor: IDEP, SCT și APL care au nominalizat persoanele investite cu încrederea pentru a-i reprezenta și a transmite problemele pe care aceștia le resimt și doresc a fi rezolvate în vederea îmbunătățirii vieții și dezvoltării durabile a localității Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău (vezi tabelul de mai jos). Membrii EP au fost selectați astfel încât să fie acoperite toate domeniile de cuprindere a planului strategic. La înființare EP s-a ținut cont de voința fiecărui membru propus de a se implica în procesul de planificare strategică a orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău.

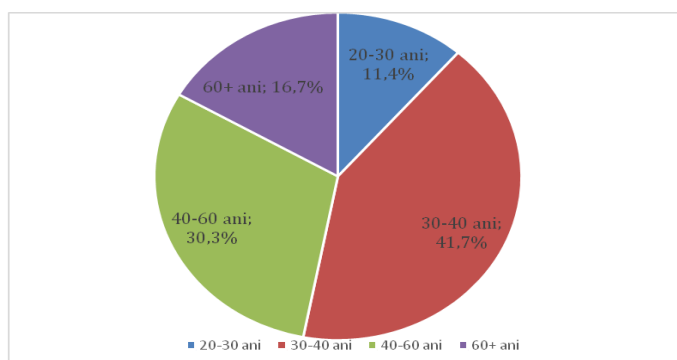
Tabelul 9. Componenta echipei de planificare

Nº	Numele și prenumele
1.	Calestru Iurie – expert APL, SCT, IDEP
2.	- primar, Orașul Vadul-lui-Vodă
3.	- Secretar al Consiliului local, Primăria Vadul-lui-Vodă
4.	- Contabil – șef, Primăria Vadul-lui-Vodă
5.	- Inginer Cadastral Primăria Vadul-lui-Vodă
6.	- Perceptor fiscal, Primăria Vadul-lui-Vodă, Mun.Chișinău
7.	- Asistent social, Primăria Vadul-lui-Vodă, Mun.Chișinău
8.	- Polițist de sector, Primăria Vadul-lui-Vodă, Mun.Chișinău
9.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
10.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
11.	consilier, c.Vadul-lui-Vodă
12.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
13.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
14.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
15.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
16.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
17.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
18.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
19.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
20.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
21.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
22.	- consilier, c.Vadul-lui-Vodă
23.	- directorul Liceului Teoretic din Orașul Vadul-lui-Vodă, Mun.Chișinău
24.	- directorul Grădiniței de copii din s. Vadul-lui-Vodă, Mun.Chișinău
25.	- medic șef, OMF Vadul-lui-Vodă, Mun.Chișinău
26.	- director Casa de cultură, c.Vadul-lui-Vodă, Mun.Chișinău
27.	- Bibliotecar principal, Biblioteca Publică s. Vadul-lui-Vodă, Mun.Chișinău
28.	- Centrul copii și tineret/ONG
29.	- Muzeul satului
30.	- Centrul persoane vârstnice
31.	- Uniunea veteranilor/ONG
32.	- Oficiul Poștal c.Vadul-lui-Vodă
33.	Ciubuc Natalia – expert APL, SCT

Au fost anchetate 110 persoane de diferite categorii sociale și de vârstă, inclusiv 45 bărbați și 65 femei. În baza datelor acumulate au fost stabilite problemele de ordin economic, social și ecologic cu care se confruntă populația orașului. În funcție de vârstă, structura eșantionului rezultat este prezentată de persoane cu vârsta cuprinsă între 20-30, 30-40 ani, urmată de categoriile de vârstă 40-60 ani și 60+.

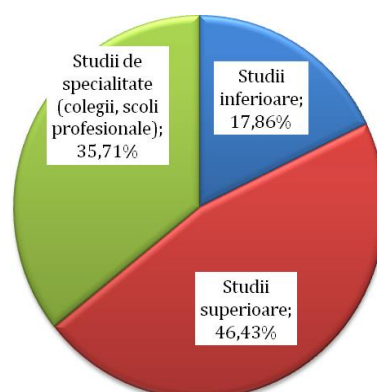
În urma prelucrării datelor chestionării au rezultat următoarele concluzii:

Structura eșantionului intervievat după vârstă

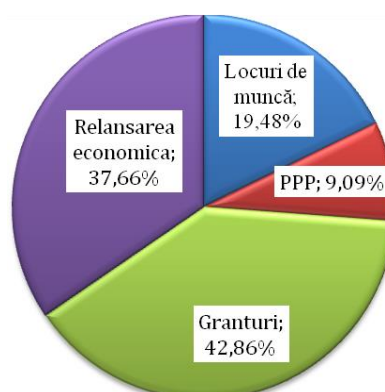
Structura eșantionului în funcție de pregătirea socială

În cadrul eșantionului sunt prezente categoriile de persoane din toate nivelele de pregătire profesională, cu o predominare a respondenților cu studii medii și studii de specialitate.

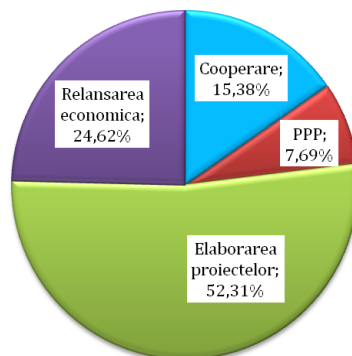
Soluția pentru atragerea fondurilor pentru APL

Se scot în evidență de către persoanele intervievate câteva soluții pentru accesarea granturilor, relansarea economică, cu predominarea deschiderii de noi locuri de muncă.

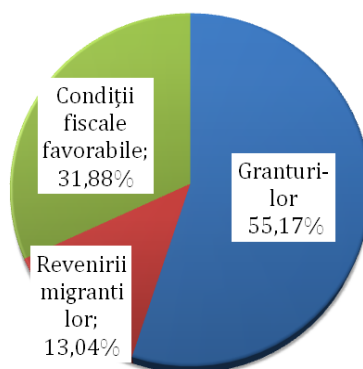
Viitorul APL

O bună parte din cei intervievați privesc cu optimism viitorul acestei instituții, prin prisma elaborării de proiecte, cooperării și relansării economice. Disparația acestei instituții în viitorul apropiat nu este văzută de nici unul dintre respondenți.

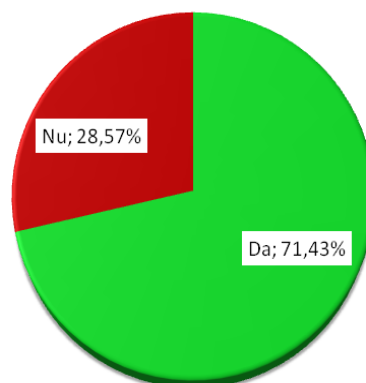
Relansarea economică a APL:

Accentul în, înviorearea economică a APL-urilor se pune primordial pe accesarea granturilor și revenirea migranților.

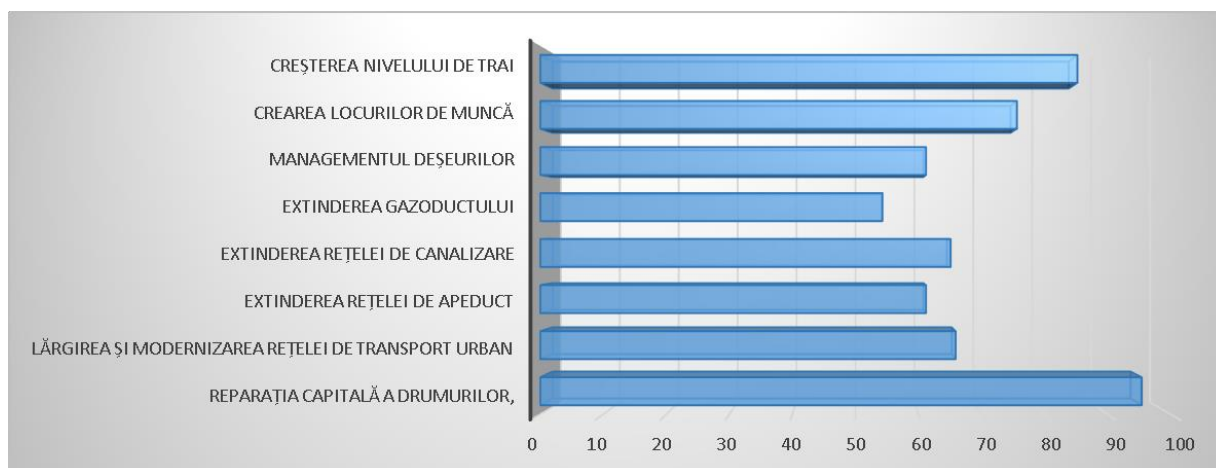
Coordonarea acțiunilor administrației Orașului cu localnicii

Marea majoritate a intervievaților consideră că acțiunile administrației APL sunt coordonate în prealabil cu populația orașului, fapt ce denotă existența unei coeziuni strânse în APL și comunitate.

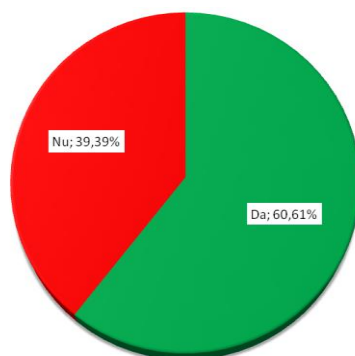
Problemele ce necesită soluționate de urgent:

Locuitorii orașului Vadul-lui-Vodă, r-nul Vadul-lui-Vodă consideră prioritar de soluționat în cadrul Orașului următoarele probleme: reparația drumurilor, modernizarea și lărgirea rețelei de transport urban, extinderea sistemului centralizat de apeduct, și a sistemului de canalizare, reparația stației de epurare a apelor reziduale, extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale, modernizarea sistemului de management al deșeurilor, crearea unor noi locuri de muncă, și creșterea nivelului de trai etc.

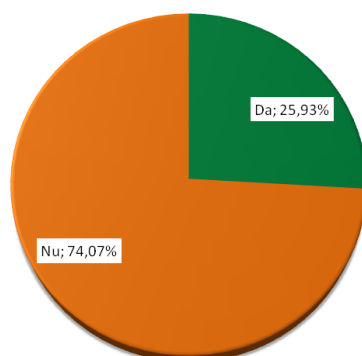
Cunoașterea planurilor de dezvoltare a localității de către localnici

Planurile de dezvoltare a localității sunt cunoscute de 60,61% din respondenți, iar cca. 1/2 din persoanele intervievate nu cunosc planurile de viitor ale APL (39,39%).

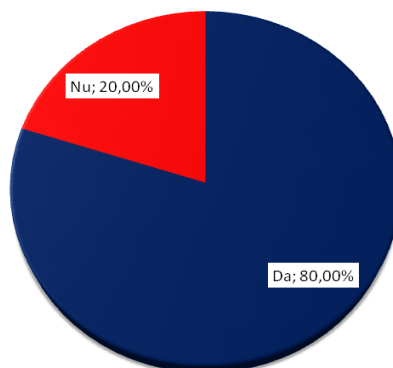
Cointeresarea locuitorilor orașului în obținerea unui grant pentru lansarea în afaceri

25,93 % din persoanele intervievate își manifestă interesul în obținerea unui grant pentru lansarea în domeniul afacerilor, pe când alte 74,07 % nu sunt cointeresați să se dezvolte în domeniul dat.

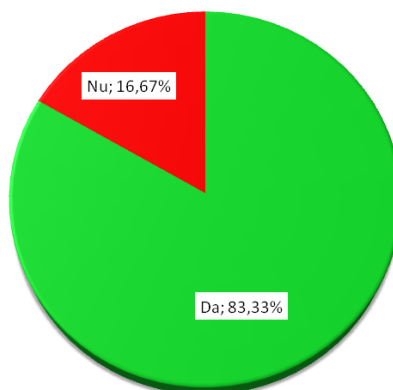
Dorința populației locale de a se implica în suportul APL pentru implementarea proiectelor

Opiniile localnicilor sunt privite pozitiv la capitolul – implicare în susținerea APL în procesul de implementare a proiectelor. Circa 80% din respondenți sunt gata să se implice în suportul administrației publice locale în procesul de implementare a proiectelor.

Dinamica soluționării problemelor în ultimii 10 ani.

În viziunea majorității din respondenți, dinamica din ultimii 10 ani este considerată ca fiind pozitivă în ceea ce privește soluționarea problemelor cu care se confruntă orașul.

3.4. Concordanța strategiilor de dezvoltare a Raionului Vadul-lui-Vodă cu cea locală

La elaborarea Planul Strategic de Dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă s-a ținut cont de prevederile din Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2030”, Program Regional Sectorial pentru dezvoltarea Infrastructurilor de Sprijin în Afaceri în Mun.Chișinău, Strategia de Gestionare Integrată a Deșeurilor Solide în Mun.Chișinău, Program Regional Sectorial de Alimentare cu Apă și de Canalizare a Mun.Chișinău, Program Regional Sectorial în Eficiență Energetică pentru Mun.Chișinău, Program Regional Sectorial în domeniul infrastructurii Drumurilor Regionale și Locale pentru Mun.Chișinău, Program Regional Sectorial privind sporirea atractivității turistice a mun.Chișinău.

APL a participat la toate întrunirile ce au vizat stabilirea priorităților, obiectivelor pe termen mediu și lung în vederea definirii planului strategic de acțiuni de dezvoltare socio-economică durabilă a com. Vadul-lui-Vodă. Nemijlocit Orașul Vadul-lui-Vodă este identificat în programele de dezvoltare ale mun.Chișinău la așa compartimente precum: creșterea competitivității producției locale, diversificarea producției agricole, dezvoltarea turismului, renovarea rețelelor de drumuri locale și salubritatea teritoriului.

Avantajele concordanței Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău cu strategiile sus menționate se vor materializa în posibilitatea accesării mai multor surse de finanțare pentru infrastructura publică de utilități (apă potabilă, sistemul de canalizare, infrastructura drumurilor, etc.), creșterea suportului financiar din partea donatorilor externi (BERD, BL, BEI, Comisiile UE).

4. STABILIREA OBIECTIVELOR PLANULUI STRATEGIC

La stabilirea obiectivelor strategice au servit informațiile din sondajul sociologic, analiza punctelor slabe și tari, oportunităților și riscurilor mediului extern, viziunile EP și a APL asupra viitorului Orașului.

După analiza pe baza unui set de criterii și după ierarhizarea problemelor, au fost stabilite drept prioritare 6 obiective strategice și realizată Harta dezvoltării locale pentru a.2023 – 2028.

Obiectiv Strategic 1. Implementare, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii publice locale

№	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Elaborarea și implementarea sistemului de măsuri pentru reabilitarea drumurilor, transportului public și a iluminatului stradal	<p>1.1. Asfaltarea unor noi tronsoane de drum: Demararea reconstrucției str. M. Eminscu, V. Alecsandri, Ștefan cel Mare și Sfânt</p> <p>1.2. Reparația drumurilor adiacente ce duc spre „plajă”</p> <p>1.3. Continuarea reconstrucției drumurilor din or.Vadul-lui-Vodă, inclusiv drumului central pana la ”plaja”, str. Balneară</p> <p>1.4. Reparația drumurilor periferice la Vaduleni</p> <p>1.5. Continuarea amenajării trotuarelor pe drumurile orașului</p> <p>1.6. Întreținerea drumurilor din extravilan și întreținerea canalelor de scurgere a apelor pluviale</p> <p>1.7. Reparația podurilor și a podețelor peste râulețul Frumușica cu instalarea barelor de protecție</p> <p>1.8. Dezvoltarea rețelei de transport public pe întreg teritoriul orașului, suplinirea numărului de rute</p> <p>1.9. Suplinirea numărului de rute a transportului public în zilele de odihnă</p> <p>1.10. Amenajarea stațiilor de așteptare a transportului public pe traseul Vadul-lui-Vodă - Vaduleni</p> <p>1.11. Suplinirea locurilor de parcare cu plată în zona de plajă</p> <p>1.12. Extinderea și modernizarea rețelei de iluminare stradală pe întreg teritoriul orașului Vadul-lui-Vodă (cu instalarea lămpilor LED și cu element fotovoltaic)</p>
2	Extinderea rețelelor ingierești de alimentare cu apă potabilă și canalizare	<p>1.13. Extinderea și modernizarea sistemului de aprovizionare cu apă a o.Vadul-lui-Vodă</p> <p>1.14. Extinderea și modernizarea sistemului de canalizare a localității</p> <p>1.15. Asigurarea cartierelor nou cu rețele de apeduct și canalizare</p> <p>1.16. Amenajarea și întreținerea fântânilor publice din localitate în conformitate cu normativele în vigoare</p>
3	Conectarea la rețelele ingierești de aprovizionare cu gaze naturale	<p>1.17. Extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în or. Vadul-lui-Vodă</p>
4	Asigurarea cu agent termic a edificiilor sociale, diversificarea surselor energetice	<p>1.18. Reducerea consumului de agent termic prin reabilitarea termică a caselor de locuit</p> <p>1.19. Diversificarea surselor de energie alternativă (cazane pe biomasă, panouri fotovoltaice, eoliene, energie geotermală)</p> <p>1.20. Deschiderea unei statii de fabricare a brichetelor din resturi vegetale</p>

		1.21. Instalarea panourilor fotovoltaice la instituțiile publice
		1.22. Întreținerea clădirilor publice
		1.23. Dezvoltarea infrastructurii la Vaduleni (drumuri, apeduct, canalizare, terenuri de joacă pentru copii, teren sportiv)
		1.24. Reparația acoperișului casei N7 de pe str. Ștefan cel Mare
5	Dezvoltarea infrastructurii instituțiilor publice	1.25. Procurarea utilajelor și tehnicii pentru salubritatea și păstrarea mediului curat (toate sezoanele)
		1.26. Asigurarea clădirilor publice cu rampe de acces pentru persoanele în vârstă și cu probleme locomotorii

Obiectiv Strategic 2. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind numărul locurilor de muncă

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Asigurarea populației cu locuri de muncă	<p>2.1. Crearea unor noi locuri de muncă, în special pentru tineri</p> <p>2.2. Asigurarea tinerilor specialiști din domeniul bugetar (profesori, medici ș.a.) cu spațiu de locuit</p> <p>2.3. Implicarea agenților economici în colaborarea cu APL în scopul creării locurilor de muncă, atragerea de fonduri externe pentru dezvoltare și instruirea specialiștilor necalificați</p> <p>2.4. Promovarea femeilor în afaceri</p>
2	Diversificarea și susținerea micului business	<p>2.4. Accesarea unor surse de finanțare sub formă de grant sau investiționale pentru dezvoltarea business-ului rural</p> <p>2.6. Stimularea dezvoltării sectorului servicii (<i>deservirea socială a populației: frezerie, reparația încălțămintei atelier de croitorie ș.a., ecoturism, agroturism, confecții, ș.a.</i>)</p> <p>2.7. Stimularea dezvoltării sectorului de creșterea, păstrare și prelucrare a producției agricole (<i>mini-întreprinderi de procesare a producției agricole, cultura în spații protejate, acvacultura, crearea asociațiilor (holdingurilor) agricole etc.</i>)</p> <p>2.8. Cultivarea spiritului antreprenorial în deosebi în rândul tinerilor</p> <p>2.9. Facilitarea dezvoltării antreprenoriatului prin deschiderea unui Incubator de afaceri</p> <p>2.10. Deschiderea unui Centru comercial multifuncțional</p> <p>2.11. Schimbarea locația pieței agricole (ar fi bine de amplasat pe strada sfantul Dumitru mai la vale de biserica) da in locul ei de facut o parcare</p>
3	Dezvoltarea infrastructurii agricole și valorificarea producției agricole	<p>2.12. Crearea lanțului complet de producere, care va finaliza cu exportul produsului finit</p> <p>2.13. Construcția sistemelor de irigare la scară mică a terenurilor agricole</p> <p>2.14. Stimularea lansării de noi afaceri în domeniul agricol și activităților conexe</p> <p>2.15. Promovarea tehnologiilor de cultivare a culturilor cu potențial înalt</p>
4	Valorificarea potențialului turistic al Orașului	<p>2.16. Promovarea atracțiilor turistice din perimetrul orașului.</p> <p>2.17. Implementarea planului local de măsuri în vederea dezvoltării turismului în c.Vadul-lui-Vodă</p> <p>2.18. Implementarea unui traseu turistic cu includerea celor mai importante obiective turistice (parcuri, muzeu, pensiuni, hotel s.a.)</p> <p>2.19. Dezvoltarea infrastructurii de deservire a turiștilor</p> <p>2.20. Promovarea c.Vadul-lui-Vodă ca destinație turistică</p>

Obiectiv Strategic 3. Modernizarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială în Orașul Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Dezvoltarea unui învățământ școlar și preșcolar local Competitiv	<p>3.1. Înnoirea periodică a bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ în corespundere cu particularitățile de vârstă a elevilor și copiilor</p> <p>3.2. Asigurarea instituțiilor de învățământ cu tehnică de calcul, table interactive</p> <p>3.3. Susținerea socială a cadrelor didactice tinere, pentru a evita exodul acestora</p> <p>3.4. Oferirea de servicii educaționale de calitate adaptate (economie, artă, robotică, IT, psihologie, orientare profesională)</p> <p>3.5. Dotarea liceului și a școlii sportive cu echipamente sportive</p> <p>3.6. Restartarea activităților în școala sportivă</p>
2	Îmbunătățirea infrastructurii mediului școlar și preșcolar	<p>3.7. Amenajarea teritoriilor adiacente instituțiilor de învățământ conform cerințelor vârstei</p> <p>3.8. Renovarea și completarea cu echipament sportiv și de joacă a terenurilor de la instituțiile de învățământ</p> <p>3.9. Dotarea cabinetelor medicale de la instituțiile de învățământ din Vadul-lui-Vodă cu mobilier și inventarul necesar</p> <p>3.10. Amenajarea teritoriului și reparația capitală a grădiniței</p> <p>3.11. Reparația gardului în jurul grădiniței – creșă nr. 190 "Ghiocel"</p> <p>3.12. Reparația pavilioanelor la grădinița – creșă nr. 190 "Ghiocel"</p> <p>3.13. Pavarea trotuarelor din curtea grădiniței – creșă nr. 190 "Ghiocel"</p> <p>3.14. Reparația acoperișului la grădinița – creșă nr. 190 "Ghiocel"</p> <p>3.15. Termoizolarea fațadei grădiniței – creșă nr. 190 "Ghiocel"</p> <p>3.16. Completarea grupelor grădiniței – creșă nr. 190 "Ghiocel" cu mobilier nou</p> <p>3.17. Reparația și dotat cu inventarul necesar a sălii sportive și festive la grădinița – creșă nr. 190 "Ghiocel"</p> <p>3.18. Reparația capitală a blocului alimentar la grădinița – creșă nr. 190 "Ghiocel"</p> <p>3.19. Reabilitarea havuzului din curtea Școlii primare nr.19</p> <p>3.20. Reparația scărilor la intrare și în interiorul (balustradele) Școala primara nr.19</p> <p>3.21. Reparația curente la Liceul teoretic</p>
3	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației Orașului	<p>3.22. Întreținerea stării curente a instituției medicale</p> <p>3.23. Lărgirea gamei de servicii medicale prestate la CS</p> <p>3.24. Constituirea unei echipe mobile de medici specialiști (grafic vizite regulat)</p> <p>3.25. Asigurarea serviciilor de calitate în domeniul sănătății pentru copii și tineri, mame gravide</p> <p>3.26. Contribuții din bugetul APL Vadul lui Vodă la lărgirea numărului de medici</p> <p>3.27. Elaborarea și implementarea programelor de educație sanitară pentru copii, tineri, adulți și vârstnici</p>

4	Asigurarea unui nivel de trai decent pentru grupurile social vulnerabile	3.28. Deschiderea unui Magazin social
		3.29. Deschiderea unei cantine sociale
		3.30. Deschiderea unui Club pe interese pentru seniori in incinta centrului social, instruirea digitală a seniorilor
		3.31. Asigurarea familiilor tinere cu locuri de case sau spațiu locativ
		3.32. Crearea unui Centru de plasament pentru mamele cu copii supuși violenței sau aflați în situații de risc
		3.33. Amenajarea în spațiile verzi a zonelor pentru persoanele în etate, dotate cu foșoare, bănci ș.a.
		3.34. Implementarea serviciilor socio-medicale și de socializare destinate persoanelor vulnerabile, persoanelor cu dizabilități și persoanelor în etate
		3.35. Acordarea suportului social și psihologic copiilor, părinții cărora sunt plecați peste hotare și a copiilor din familiile social vulnerabile

Obiectiv Strategic 4. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității

№	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Dezvoltarea infrastructurii necesară pentru desfășurarea activităților culturale	<p>4.1. Întreținerea stării curente a Casei de cultură Vadul-lui-Vodă</p> <p>4.2. Asigurarea instituuțiilor culturale cu mobilier, inventar și utilajele necesare</p> <p>4.3. Modernizarea și extinderea Bibliotecii orașenești</p> <p>4.4. Asigurarea Casei de Cultură cu instrumente pentru orchestra de fanfar</p> <p>4.5. Asigurarea colectivelor artistice și a Casei de cultură cu costume populare, aparatura acustica și atributele necesare</p> <p>4.6. Deschiderea unei discoteci publice în localitate pentru persoane de toate vârstele</p>
2	Dezvoltarea infrastructurii de odihnă și agrement a populației	<p>4.7. Întreținerea stării actuale a stadioanelor din comună</p> <p>4.8. Reabilitarea stadionului prin schimbarea și repararea tribunelor și portilor</p> <p>4.9. Reparația și amenajarea terenului sportiv de la Casa de creatie</p> <p>4.10. Amenajarea și completat cu inventar necesar a unui teren sportiv la Vaduleni</p> <p>4.11. Identificarea surselor financiare necesare pentru construcția bazinului de innot și realizarea proiectului</p> <p>4.12. Amenajarea parcurilor din localitate cu pavaj, lumini, banci, teren de joacă pentru copii</p> <p>4.13. Amenajarea unui noi parcuri, dotarea lor cu pavaj, lumini, banci, teren de joaca pentru copii, teren sportiv</p> <p>4.14. Amenajarea trenurilor de joacă pentru copii în toate zonele orașului, inclusiv la Văduleni</p> <p>4.15. Crearea unităților de agrement și deservire a turiștilor</p>
3	Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din Orașul Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău	<p>4.16. Susținerea activității colectivelor artistice de amatori</p> <p>4.17. Promovarea copiilor, tinerilor talentați prin susținerea participării la diferite concursuri, festivaluri la nivel național și internațional</p> <p>4.18. Menținerea și dezvoltarea continuă a activităților sportive (fotbal, volei, trântă etc.) și dotarea cu echipament sportiv necesar, transport etc.</p> <p>4.19. Crearea cercurilor pe interese (broderie, croșetat, IT, ș.a.)</p> <p>4.20. Organizarea și petrecerea evenimentelor cultural-artistice și sportive în localității</p> <p>4.21. Restaurarea patrimoniului cultural al orașului Vadul-lui-Vodă și modernizarea infrastructurilor conexe</p> <p>4.22. Încurajarea activităților meșteșugărești, artizanale</p> <p>4.23. Valorificarea patrimoniului cultural a orașului prin organizarea festivalurilor, concursurilor, târgurilor ș.a.</p> <p>4.24. Identificarea și promovarea produselor tradiționale locale</p>

Obiectiv Strategic 5. Protecția mediului ambiant, informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale

Nr	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Crearea sistemului de Management al deșeurilor în conformitate cu standardele moderne de performanță în domeniu	<p>5.1. Amenajarea gunoiștii orașului: împrejmuirea cu gard, reabilitarea drumului</p> <p>5.2. Proiectarea și construcția platformelor de colectare și sortare a deșeurilor menajare și dotarea lor cu tomberoane, securizarea contra animalelor fără stăpân</p> <p>5.3. Organizarea colectării selective a deșeurilor instalarea tomberoanelor pentru material plastic și sticlă</p> <p>5.4. Identificarea locației pentru o platformă ingradită pentru acumularea deșeurilor reciclabile (crengi, frunze, baligar)</p> <p>5.5. Elaborarea și implementarea unui mecanism de avertizare și sancționare a persoanelor care încalcă regulile de depozitare a deșeurilor casnice</p> <p>5.6. De rezolvat problema mirosului neplăcut de la fabrica Furtuna plus</p> <p>5.7. Lichidarea gunoiștilor stihinice</p>
2	Asigurarea unui mediu sănătos și ecologic curat	<p>5.8. Curățirea și amenajarea fântânilor și izvoarelor publice de pe teritoriul orașului</p> <p>5.9. Organizarea zilelor ecologice (curățire, amenajare și înverzire a spațiilor publice)</p> <p>5.10. Înverzirea orașului prin plantarea arborilor și arbuștilor ornamentali pe tot teritoriul orașului</p> <p>5.11. Amenajarea unor grupuri sanitare în centrul o. Vadul-lui-Vodă și în zona plajei</p> <p>5.12. Curățirea și înverzirea albiei bazinelor acvatice și eliminarea canalelor de scurgere a apelor pluviale</p> <p>5.13. Împădurirea terenurilor degradate și cu pericol de eroziune</p> <p>5.14. Curățarea canalelor de scurgere a apelor pluviale,</p> <p>5.15. Deschiderea unui azil pentru animalele fără stăpâni și rezolvarea problemei cainilor maidanezi</p> <p>5.16. Întreținerea și amenajare anuală a cimitirelor, extinderea gardului la cimitirul nou</p>
3	Informarea și instruirea publicului în domeniul protecției mediului ambiant	<p>5.17. Informarea populației asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate</p> <p>5.18. Marcarea fântânilor publice în funcție de indicii de calitate a apei (cerculețe verzi, galbene, roșii), actualizarea pașapoartelor</p> <p>5.19. Informarea populației asupra folosirii echilibrate a resurselor de apă și prevenirea poluării mediului</p> <p>5.20. Inițierea unor campanii de informare și conștientizare a publicului în vederea protecției mediului înconjurător</p> <p>5.21. Combaterea tăierilor ilicite din fondul forestier</p> <p>5.22. Implementarea programelor de educație ecologică a copiilor, tinerilor etc.</p>

Obiectiv Strategic 6. Implementarea în activitatea APL a unui sistem instituțional modern și transparent, implicarea civică în dezvoltarea Orașului și în procesul decizional

№	Programe	Acțiuni/Proiecte
1	Asigurarea transparenței în activitatea APL	<p>6.1. Organizarea regulată sau periodică (<i>după caz</i>) a audierilor publice, dezbaterilor, adunărilor cu localnicii pe marginea temelor și problemelor Orașului Vadul-lui-Vodă</p> <p>6.2. Informarea localnicilor despre oportunitățile de dezvoltare a orașului cu invitația de implicare și sprijin a APL</p> <p>6.3. Menținerea panourilor informative de pe teritoriul Orașului</p> <p>6.4. Suplinirea paginii oficiale și ale celor de pe rețelele sociale cu informații relevante orașului</p>
2	Dezvoltarea capacităților de atragere și planificare a resurselor financiare	<p>6.5. Organizarea de către Primărie sau participarea funcționarilor publici la cursuri de calificare în administrare publică</p> <p>6.6. Întărirea capacităților funcționarilor publici abilitați în atragerea fondurilor, investițiilor</p> <p>6.7. Instruirea personalului care are nevoie de cunoștințe adăugătoare (programe de calculator, baze de date, inginerie, etc.)</p> <p>6.8. Stabilirea unor parteneriate, înfrățiri cu satele/comunele din RM și de peste hotarele ei, în vederea soluționării unor probleme comune (măsurile culturale, schimb de experiență, proiecte transfrontaliere, etc.)</p>
3	Dezvoltarea spiritului asociativ și civic în rândul cetățenilor Orașului	<p>6.9. Instituirea "Zilei faptelor bune"</p> <p>6.10. Crearea Consiliului local al tineretului</p> <p>6.11. Serbarea anuală a Hramului Orașului</p> <p>6.12. Securizarea satului, instalarea camerelor de luat vederi pe fiecare stradă și sector public</p> <p>6.13. Asigurarea bunei funcționări a rețelei de supraveghere video pe teritoriul orașului</p> <p>6.14. Acordarea suportului pentru înființarea de ONG-uri și organizații locale (asociații de proprietari, asociații profesionale, etc.) cât și susținerea asociațiilor prezente pe teritoriul orașului</p> <p>6.15. Inițierea și derularea unor acțiuni de implicare civică de genul: cea mai curată stradă, cea mai amenajată gospodărie, cea mai frumoasă fântână, etc.</p>

5. REALIZAREA PLANULUI STRATEGIC

5.1. Etape de implementare

Succesul realizării Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acestuia, de prezența unei coaliții încheiate în societate. În procesul realizării Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop personal, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt :

1. Administrația publică locală (Consiliul Local , Primarul, Primăria)
2. Comunitatea Locală - locuitorii Orașului și instituțiile publice locale
3. Societatea civilă (ONG, femeile, tineretul, pensionarii, organizațiile confesionale și profesionale)
4. Agenții economici
5. Structuri externe (Consiliul Raional Vadul-lui-Vodă, Organizațiile internaționale, Guvernul).

Implementarea Planului Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău poate fi divizată convențional în 3 etape:

Adoptarea Planului Strategic de Dezvoltare. În cadrul acestei etape, Planul Strategic de Dezvoltare va fi supus dezbaterilor publice la Adunarea Orașului. După dezbateri, scopul căreia este ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău va fi înaintat Consiliului Local spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei în conformitate cu Planul Strategic de Acțiuni.

Implementarea Planului Strategic de dezvoltare se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune, proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), responsabilii și partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate/concretizate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Monitorizarea Planului Strategic de dezvoltare. În perioada de implementare responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediul Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

5.2. Riscuri și impedimente în procesul de implementare, metode de preîntâmpinare

Realizarea cu succes a acțiunilor propuse în Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău poate fi împiedicată de prezența anumitor riscuri și impedimente de implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării Planului Strategic de dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (a) interne și (b) externe.

Domeniu	Descriere
Riscuri și impedimente interne	
Managementul implementării planului strategic	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Confruntări de interese privind implementarea planului strategic ➤ Experiență insuficientă în elaborarea, promovarea și gestionarea proiectelor de dezvoltare ➤ Prevalarea intereselor personale ➤ Resurse financiare limitate ➤ Lipsa capacităților de atragere a investițiilor
Parteneriat	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților Orașului ➤ Lipsa de experiență a structurilor societății civile și neimplicarea lor în soluționarea problemelor comunității ➤ Neimplicarea partenerilor rezidenți și nerezidenți
Dezvoltarea economică	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale ➤ Dependența sectorului agrar de condițiile naturii ➤ Posibilitățile financiare reduse ale APL și a agenților economici pentru investiții ➤ Capacitatea redusă de cumpărare a populației din sat
Social	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale ➤ Degradarea continuă a condițiilor de trai a populației ➤ Emigrarea forței de muncă ➤ Îmbătrânirea demografică ➤ Lipsa sprijinului comunității în renovarea obiectelor de infrastructură socială
Mediu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedorința populației de a conștientiza pericolul folosirii apei poluarea supra sănătății lor ➤ Lipsa doritorilor de a presta servicii de salubritate
Riscuri și impedimente externe	
Cadrul politico-juridic	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Instabilitatea politică ➤ Contradicția și inconsecvența legislației în vigoare
Relațiile cu partenerii Externi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Micșorarea cuantumului transferurilor de la bugetul raional
Starea economiei	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Potențial investițional redus ➤ Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare ➤ Infrastructură de afaceri nedezvoltată ➤ Risc de țară

La fel au fost identificate pericolele majore ce pot sta în fața implementării activităților planificate și posibilitățile de aplanare a acestora.

Tabelul 1. Metode de preîntâmpinare a riscurilor legate de implementarea proiectelor

Riscuri	Metode de micșorare/preîntâmpinare
Indiferența membrilor comunității	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea adunărilor generale - organizarea audierilor publice - organizarea meselor rotunde și a ședințelor tematice - prezentarea exemplurilor de succes - desfășurarea concursurilor tematice
Insuficiența resurselor financiare	<ul style="list-style-type: none"> - participare la concursuri de proiecte - inițiative ale agenților economici prin crearea și dezvoltarea parteneriatelor - crearea ONG-lor - contribuția populației - aportul donatorilor
Lipsa specialiștilor	<ul style="list-style-type: none"> - pregătirea specialiștilor - motivarea specialiștilor - colaborarea cu organizațiile specializate - colaborare cu instituțiile de învățământ - pregătirea în teritoriu
Informarea redusă a populației	<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea mijloacelor mass-media - plasarea avizelor - organizarea adunărilor, seminarelor - publicarea buletinelor informative - plasarea informațiilor pe pagina electronică a localității - montarea panourilor de informare
Migrarea populației	<ul style="list-style-type: none"> - crearea noilor locuri de muncă - îmbunătățirea sferei sociale
Instabilitate politică	<ul style="list-style-type: none"> - informare privind programele politice - colaborare cu partidele politice - prezentarea propunerilor în cadrul întrunirilor

6. MONITORIZAREA PLANULUI STRATEGIC

6.1. Cadrul instituțional de monitorizare

Procesul de monitorizare a strategiei constă în: (a) evaluarea atingerii obiectivelor strategice și obiectivelor specifice care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare și (b) raportarea rezultatelor evaluării.

În scopul asigurării transparenței procesului de implementare, precum și a participării locuitorilor în implementarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău, va fi creat Comitetul sătesc, în care vor intra săteni de diferite vârste, din toate părțile orașului (circa 15 gospodării). Comitetul va contribui la antrenarea cât mai activă a tuturor locuitorilor în rezolvarea obiectivelor Strategiei, cât și în procesul de luare a deciziilor privind implementarea proiectelor din cadrul Planului Strategic, astfel consolidându-se societatea civilă din sat.

Atribuțiile Comitetului Sătesc vor consta în:

- 1) Planificarea și realizarea activităților de implementare în sector a Strategiei
- 2) Coordonarea activităților de implementare în sector
- 3) Stabilirea legăturii directe între sector și Comisia de Implementare.

Monitorizarea implementării planului strategiei se va efectua de Comisia pentru Implementarea Planului Strategic (în continuare CIPS). CIPS va fi creată cu statut de Comisie obștească pe lângă Consiliul Local și Primărie în componența căreia va fi asigurată reprezentarea tuturor factorilor implicați în dezvoltarea Orașului, inclusiv membrii Consiliului Participativ Local:

- ✓ Consiliul local (președinții comisiilor consultative de specialitate și secretarul Consiliului)
- ✓ Primărie (Primarul, specialistul în domeniul regimului funciar și contabilul șef)
- ✓ Comunitatea oamenilor de afaceri (directorii sau reprezentanții principalilor structuri economice din localitate)
- ✓ Instituțiile educaționale (directorii gimnaziului și al grădiniței de copii)
- ✓ Organizațiile non-guvernamentale (reprezentanți ai ONG-urilor ce activează în localitate).

În implementarea strategiei responsabilitățile de bază ale CIPS vor fi:

- Planificarea implementării acțiunilor
- Elaborarea și promovarea adoptării deciziilor privind acțiunile de implementare
- Coordonarea activităților de implementarea acțiunilor și proiectelor de dezvoltare
- Coordonarea activităților de atragere a surselor financiare alternative în scopul realizării problemelor identificate
- Monitorizarea implementării planului de acțiuni
- Elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către Consiliul Local
- Acordarea asistenței tehnice și consultative în toate domeniile
- Elaborarea și dezbaterile proiectelor prioritare de dezvoltare
- Analiza deciziilor privind diverse probleme ale Orașului
- Elaborarea și inițierea modificărilor în planul strategic

CIPS își va desfășura activitatea în ședințe care se vor desfășura cel puțin o dată în lună.

Un rol important în procesul de implementare a Planului Strategic îl are Consiliul Local, care se va ocupa nemijlocit de monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a Planului Strategic de

dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău. Competențele Consiliului local se vor axa pe :

- Coordonarea activităților de antrenare a populației în acțiunile de realizare a proiectelor
- Promovarea dialogului permanent cu locuitorii, asigurarea transparenței în activitatea APL
- Încurajarea Voluntarilor în diverse activități publice
- Stimularea și coordonarea conlucrării actorilor comunității în realizarea obiectivelor comune ale Strategiei
- Parteneriatul cu APL, ONG, agenții economici în cea ce privește implementarea, monitorizarea și evaluarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău.

6.2. Raportarea și indicatorii de monitorizare

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor trimestriale către CIPS privind realizarea planului de acțiuni și a obiectivelor specifice. Anual CIPS va prezenta Consiliului Local raportul de evaluare a implementării Planului Strategic.

Evaluarea implementării Planului Strategic se va efectua prin analiza indicatorilor de performanță. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare care vor fi monitorizați. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Obiectiv Strategic 1. Implementare, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii publice locale

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Elaborarea și implementarea sistemului de măsuri pentru reabilitarea drumurilor, iluminatului stradal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program de reabilitare a drumurilor locale elaborat și aprobat ▪ Nr/km de drumuri locale renovate în <i>variantă asfaltată</i> și a celor renovate în alte variante ▪ Nr/km de drumuri cu trotuar pavat ▪ Lungimea canalelor de scurgere a apelor pluviale amenajate ▪ Program de iluminare stradală a drumurilor elaborat și aprobat ▪ Nr de piloni electrici noi montați ▪ Stațiile electrice de transformare din perimetrul Orașului Vadul-lui-Vodă renovate ▪ Nr de piloni cu felinare economice dați în exploatare în termenii planificați ▪ Nr/km de drumuri agricole întreținute /amenajate

2	<p>Extinderea rețelelor ingineresti de alimentare cu apă potabilă și canalizare</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program elaborat de creare a rețelei ingineresti de canalizare ▪ Implementarea și darea în exploatare în termenii planificați a rețelei ingineresti de canalizare ▪ Lungimea totală a rețelei de canalizare dată în exploatare ▪ Nr de gospodării conectați la canalizare ▪ Nr de edificii sociale conectate la canalizare ▪ Gradul de racordare la apeduct și canalizare a caselor de locuit ▪ Program elaborat de extindere a rețelei ingineresti de apeduct ▪ Implementarea și darea în exploatare în termenii planificați a rețelei extinse de apeduct ▪ Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei ▪ Numărul de gospodării conectate la rețeaua de apeduct ▪ Volumul mediu de apă potabilă furnizată unui locuitor pe lună ▪ Nr de măsuri întreprinse în vederea construcției și eficientizării funcționării stației de tratare a apei ▪ Apa din fântânile arteziene/de tip mină îmbunătățită
3	<p>Extinderea rețelelor ingineresti de aprovizionare cu gaze naturale</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Măsuri întreprinse în vederea extindere a rețelei de gazificare a c.Vadul-lui-Vodă ▪ Nr de gospodării conectate la rețeaua de gaze naturale în urma implementării proiectului de gazificare ▪ Gradul de racordare la rețeaua de gaze naturale a caselor de locuit noi conectate la rețea ▪ Lungimea totală a rețelei de distribuție a gazelor naturale prin sat ▪ Volumul mediu lunar de gaze naturale furnizat unei gospodării
4	<p>Asigurarea cu agent termic a edificiilor sociale, diversificarea surselor energetice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Măsurile întreprinse în vederea asigurării instituțiilor social administrative cu apă caldă ca urmare a instalării panourilor solare ▪ Nr de instituții asigurate cu apă caldă ca urmare a instalării panourilor solare ▪ Economia de mijloace financiare a instituțiilor ce au diversificat surselor energetice de asigurare cu agent termic ▪ Numărul de baterii solare instalate ▪ Nr de instituții asigurate cu apă caldă ca urmare a instalării panourilor solare ▪ Proiect de reabilitare termică a edificiilor publice

Obiectiv Strategic 2. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind totodată numărul locurilor de muncă în localitate

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Diversificarea și susținerea micului business	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de programe și proiecte accesate ▪ Nr de surse de finanțare externe atrase ▪ Sumele de finanțare externe atrase în programele accesate ▪ Diversificarea activităților economice ▪ Volumul investițiilor în sectorul de producere ▪ Nr de întreprinderi noi-create ▪ Nr de activități meșteșugărești și artisanale lansate ▪ Nr locurilor de muncă noi create ▪ Nr de parteneriate stabilite, contracte semnate ▪ Volumul produselor și mărfurilor comercializate ▪ Volumul investițiilor în sectorul servicii
2	Dezvoltarea infrastructurii agricole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr târgurilor și expozițiilor vizitate ▪ Nr unităților tehnice procurate ▪ Nr de tehnici și tehnologii moderne aplicate în agricultura Orașului ▪ Km de apeduct pentru irigare construiți și dați în exploatare ▪ Suprafața terenurilor irigate
3	Valorificarea terenurilor agricole și a producției agroalimentare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de asociații agricole noi-înființate ▪ Nr de întreprinderi noi-create în sfera agricolă ▪ Creșterea procentului de consolidare a terenurilor agricole pe întreaga localitate ▪ Nr punctelor de colectare și achiziționare a producției agricole create și funcționale ▪ Crearea pieții agroalimentare în sat ▪ Creșterea cantității producției agroalimentare locale comercializate ▪ Nr programelor de care au beneficiat producătorii agricoli
4	Valorificarea potențialului turistic al Orașului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plan local de măsuri de dezvoltare a turismului în s. Vadul-lui-Vodă elaborat și aprobat ▪ Nr de agropensiuni, unități de cazare, deschise și funcționale ▪ Nr locuri de muncă noi deschise ca urmare a lansării activității turistice în sat ▪ Nr. de activități de promovare a culturii locale (festivaluri, expoziții ș.a) întreprinse ▪ Nr mediu de turiști ce vizitează Orașul ▪ Venitul obținut de către APL și agenții economici/populație ca urmare a lansării activității turistice în sat

Obiectiv Strategic 3. Modernizarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Dezvoltarea unui învățământ școlar și preșcolar local competitiv	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de săli amenajate și dotate cu mobilierul, echipamentul și utilajul necesar ▪ Nr de unități de tehnică de calcul, mobilier, utilaj procurate ▪ Procentul de cărți în raport cu numărul necesar pentru acoperirea necesităților curriculare ▪ Nr de programe lansate spre diminuarea migrării cadrelor didactice ▪ Nr de cadre didactice stabile
2	Îmbunătățirea infrastructurii destinate copiilor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teren de joacă amenajat conform normelor de securitate și necesităților copiilor ▪ Număr de elemente de joacă pentru copii amenajate pe teritoriul terenului de joacă ▪ Numărul sălilor de studii asigurate cu iluminat artificial ▪ Starea tehnică bună la început de an școlar a instituțiilor de învățământ școlar /preșcolar
3	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației Orașului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Numărul de utilaj și echipament medical achiziționat în cadrul CS din o. Vadul-lui-Vodă ▪ Nr serviciilor medicale noi prestate locuitorilor Orașului la centrul de sănătate ▪ Nr de pacienți ai Orașului ce au beneficiat timp de 1 an de servicii medicale prestate la centrul de sănătate din localitate ▪ Nr de programe de educație sanitară pentru copii, tineri, adulți și vârstnici implementate
4	Asigurarea unui nivel de trai decent pentru grupurile social vulnerabile	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr și tipul serviciilor lansate pentru păturile social vulnerabile și familiile tinere ▪ Nr familiilor tinere și a persoanelor social-vulnerabile beneficiare de serviciile lansate după implementarea programelor de susținere ▪ Crearea și funcționarea ONG axat pe probleme sociale

Obiectiv Strategic 4. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității		
№	Programe	Indicatori de monitorizare
1	Dezvoltarea infrastructurii necesară pentru desfășurarea activităților culturale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proiectarea și darea în exploatarea a localului pentru festivități și agrement ▪ Nr de servicii prestate în incinta sălii de festivități și agrement ▪ Nr anual de beneficiari ai serviciilor Centrului pentru copii și tineret ▪ Nr de manifestări petrecute în incinta sălii de agrement ▪ Venitul mediu anual încasat din activitatea sălii de festivități ▪ Transformarea vechii grădinițe în Centru pentru tineret ▪ Inventarul echipamentului tehnic nou achiziționat pentru școala de arte ▪ Inventarul și costumația nouă achiziționată pentru colectivele artistice din sat ▪ Nr de evenimente culturale la care au participat colectivele artistice din sat ▪ Nr de manifestații culturale organizate în sat.
2	Renovarea și modernizarea bibliotecii locale	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Baza tehnico-materială a bibliotecii publice reînnoită ▪ Nr de cărți achiziționate/donate ▪ Nr de servicii noi lansate în incinta bibliotecii ▪ Nr de cititori
3	Dezvoltarea infrastructurii de odihnă și agrement a populației	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr mediu de persoane ce practică sportul pe stadionul sportiv ▪ Elaborarea proiectului și realizarea unui Parc public ▪ Număr de persoane care își petrec timpul în zona de agrement amenajată ▪ Proiect elaborat de amenajarea a unui teren de joacă pentru copii ▪ Darea în exploatare în termenii planificați a terenului de joacă pentru copii în localitate ▪ Crearea zonei de agrement în preajma lacului ▪ Nr. de terenuri de joacă, sportive amenajate
4	Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din Orașul Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Numărul de instrumente, aparataje, costumații achiziționate pentru buna funcționare a colectivelor artistice ▪ Numărul cercurilor de creație sau echipe sportive înființate în perioada de planificare ▪ Nr evenimentelor cultural-artistice și sportive petrecute anual în cadrul Orașului ▪ Măsurile întreprinse în vederea susținerii muzeului Orașului ▪ Nr de exponate expuse în muzeu ▪ Nr de vizitatori ai muzeului Orașului-localnici, străini ▪ Nr. de spectacole noi la Teatrul orășnesc ▪ Nr. de spectatori care au vizionat spectacolele ▪ Nr de activități meșteșugărești și artizanale practicate ▪ Numărul de măsuri întreprinse în vederea lansării brândului local ▪ Numărul de activități de promovare a brândului local

Obiectiv Strategic 5. Protecția mediului ambient, informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale

Nr	Programe	Indicatori de monitorizare
1	Crearea sistemului de Management al deșeurilor în conformitate cu standard moderne de performanță în domeniu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de intervenții efectuate în vederea întreținerii gunoștii autorizate ▪ Nr de platforme dotate cu tomberoane construite pe perimetrul Orașului ▪ Cantitatea de deșeuri casnice evacuate și depozitate la gunoștea autorizată ▪ Regulament comunitar aprobat privind avertizarea și sancționarea persoanelor care încalcă regulile de depozitare a deșeurilor casnice ▪ Nr de persoane avertizate/sancționate lunar pe motivul încălcării regulilor de depozitare a deșeurilor casnice ▪ Nr de puncte neautorizate de colectare a deșeurilor lichidate ▪ Nr gunoștilor neautorizate apărute după implementarea sistemului de Management al deșeurilor
2	Asigurarea unui mediu sănătos și ecologic curat	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de fântâni de tip mină curățite ▪ Calitatea apei îmbunătățită din fântânile de tip mină ▪ Sistem de amenajare și îngrijire a zonelor verzi, de odihnă și agrement elaborat și aprobat ▪ Numărul de intervenții în teritoriu în vederea amenajării și îngrijirea zonelor verzi, de odihnă și agrement din sat ▪ Nr de intervenții în teritoriu în vederea curățirii și amenajării râului din perimetrul Orașului ▪ Albia râului din sat curățită și amenajată anual ▪ Suprafața spațiilor verzi din preajma râului de pe teritoriul Orașului curățite și amenajate anual ▪ Cimitirile din perimetrul Orașului curățite și amenajate anual
3	Informarea și instruirea publicului în domeniul protecției mediului	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Numărul și diversitatea programelor de educație ecologică lansate și desfășurate ▪ Nr de fântâni de tip mină marcate în funcție de indicii de calitate a apei ▪ Nr de campanii de informare și conștientizare a publicului în vederea gestionării eficiente a deșeurilor desfășurate ▪ Crearea și funcționarea ONG de mediu ▪ Nr de activități desfășurate de membrii ONG

Obiectiv Strategic 6. Implementarea în activitatea APL a unui sistem instituțional modern și transparent, implicarea civică în dezvoltarea Orașului și în procesul decizional

Nr	Program	Indicatori de monitorizare
1	Asigurarea transparenței în activitatea APL	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de audieri publice anuale ▪ Nr de adunări cu localnicii petrecute pe perioada planificată ▪ Nr cetățenilor participanți la ședințele consiliului local, implicați în elaborarea bugetului Primăriei ▪ Nr de panouri informative amplasate pe perimetrul Orașului ▪ Nr de măsuri întreprinse în vederea creării și funcționalității paginii Web a Orașului ▪ Nr de accesări a paginii Web ▪ Nr. și frecvența postărilor ▪ Nr de legături externe a paginii Web
2	Dezvoltarea capacităților de atragere și planificare a resurselor financiare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de funcționari participanți la instruirile de planificare strategică și elaborarea cererilor de finanțare, etc. ▪ Nr de funcționari care cunosc limbi de circulație internațională ▪ Nr de cereri de finanțare elaborate și înaintate spre finanțare ▪ Nr de investiții atrase în comunitate ▪ Nr de cetățeni implicați în atragerea resurselor externe ▪ Procentul de computerizare și utilizare a tehnicii de calcul în activitatea APL
3	Dezvoltarea spiritului asociativ și civic în rândul cetățenilor Orașului Vadul-lui-Vodă	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nr de ONG-uri și organizații locale (asociații de proprietari, asociații profesionale, etc.) înființate ▪ Nr de persoane din sat implicate în activitatea ONG-urilor și organizațiilor locale ▪ Nr acțiunilor de implicare civică organizate pe parcursul anului ▪ Nr persoanelor implicate în acțiunile civice organizate

7. PLANUL DE ACȚIUNI, TERMENI ȘI RĂSPUNZĂTORI

Considerații generale.

Planul Acțiune (PA) este un instrument de planificare și implementare și conține un set de politici pe domenii de activitate ce se vor aplica într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate într-o strategie.

Periodic, PA va fi revizuit, astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe măsură ce se înaintează în timp, variabilele economice ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică se multiplică.

Planul de Acțiune pentru implementarea Planului Strategic de dezvoltare socio-economică a Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău, reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării comunității locale pentru atingerea unor parametri specifici societății moderne, astfel ca durabilitatea sa devină punctul forte al acesteia.

Dimensiunile dezvoltării actuale economice, sociale, de mediu și tehnologice ale Orașului Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău au fost analizate în cadrul procesului de analiză-diagnostic din cadrul Planului Strategic de Dezvoltare, iar obiectivele strategice au fost creionate, fixându-se câteva repere ca referințe pentru dezvoltările ulterioare.

Scopul Planului de Acțiune îl reprezintă prezentarea principalelor acțiuni și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării economico – sociale a Orașului, astfel încât procesul să poată fi evaluat continuu prin indicatorii selecționați ca relevanți pentru Orașul Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău.

Obiectiv Strategic 1. Implementarea, dezvoltarea și eficientizarea infrastructurii publice locale

No	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare/parteneri	Responsabil
1	Elaborarea și implementarea sistemului de măsuri pentru reabilitarea drumurilor, iluminatului stradal	1.1. Asfaltarea unor noi tronsoane de drum: Demararea reconstrucției str. M. Eminscu, V. Alecsandri, Ștefan cel Mare și Sfânt	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Fondul Rutier Național, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.2. Reparația drumurilor adiacente ce duc spre „plajă”	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Fondul Rutier Național, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.3. Continuarea reconstrucției drumurilor din or. Vadul-lui-Vodă, inclusiv drumului central până la ”plaja”, str. Balneară	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Fondul Rutier Național, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.4. Reparația drumurilor periferice la Vaduleni	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Fondul Rutier Național, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.5. Continuarea amenajării trotuarelor pe drumurile orașului	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Fondul Rutier Național, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.6. Întreținerea drumurilor din extravilan și întreținerea canalelor de scurgere a apelor pluviale	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Fondul Rutier Național, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.7. Reparația podurilor și a podețelor peste râulețul Frumușica cu instalarea barelor de protecție	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Fondul Rutier Național, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.8. Dezvoltarea rețelei de transport public pe întreg teritoriul orașului, suplینirea numărului de rute	2023-2028	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.9. Suplینirea numărului de rute a transportului public în zilele de odihnă	2023-2028	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.10. Amenajarea stațiilor de așteptare a transportului public pe traseul Vadul-lui- Vodă - Voduleni	2023-2028	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.11. Suplینirea locurilor de parcare cu plată în zona de plajă	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Fondul de Eficiență Energetică, beneficiarii, alte surse,	Primar, CL, Grup de lucru

		1.12. Extinderea și modernizarea rețelei de iluminare stradală pe întreg teritoriul orașului Vadul-lui-Vodă (cu instalarea lămpilor LED și cu element fotovoltaic)	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Fondul de Eficiență Energetică, beneficiarii, alte surse,	Primar, CL, Grup de lucru
2	Extinderea rețelelor ingineresti de alimentare cu apă potabilă și canalizare	1.13. Extinderea și modernizarea sistemului de aprovizionare cu apă a o.Vadul-lui-Vodă	2023-2028	Se identifică	BL, BR, contribuția populației, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.14. Extinderea și modernizarea sistemului de canalizare a localității	2023-2028	Se identifică	BL, BR, FEN, alte surs	Primar, CL, Grup de lucru
		1.15. Asigurarea cartierelor nou cu rețele de apeduct și canalizare	2023-2028	Se identifică	BL, BR, FEN, alte surs	Primar, CL, Grup de lucru
		1.16. Amenajarea și întreținerea fântânilor publice din localitate în conformitate cu normativele în vigoare	2023-2028	Se identifică	BL, BR, contribuția populației, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
3	Conectarea la rețelele ingineresti de aprovizionare cu gaze naturale	1.17. Extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în or. Vadul-lui-Vodă	2023-2028	Se identifică	Contribuția populației, BR, SA "Moldovagaz", alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
4	Asigurarea cu agent termic a edificiilor sociale, diversificarea surselor energetice	1.18. Reducerea consumului de agent termic prin reabilitarea termică a caselor de locuit	2023-2028	Se identifică	BL, BR, BS, Agenția de Eficiență Energetică, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.19. Diversificarea surselor de energie alternativă (cazane pe biomasă, panouri fotovoltaice, eoliene, energie geotermală)	2023-2028	Se identifică	BL, BR, BS, Agenția de Eficiență Energetică, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.20. Deschiderea unei statii de fabricare a brichetelor din resturi vegetale	2023-2028	Se identifică	BL, BR, BS, Agenți economici, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		1.21. Instalarea panourilor fotovoltaice la instituțiile publice	2023-2028	Se identifică	BL, BR, BS, Agenția de Eficiență Energetică, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
5	Dezvoltarea infrastructurii instituțiilor publice	1.22. Întreținerea clădirilor publice	2023-2028	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar
		1.23. Dezvoltarea infrastructurii la Vaduleni (drumuri, apeduct, canalizare, terenuri de joaca pentru copii, teren sportiv)	2023-2028	Se identifică	BL, BR, alte surse	Primar

	1.24. Reparația acoperișului casei N7 de pe str. Ștefan cel Mare	2023-2028	Se identifică	BL,BR, alte surse	Primar
	1.25. Procurarea utilajelor și tehnicii pentru salubritatea și păstrarea mediului curat (toate sezoanele)	2023-2028	Se identifică	BL,BR, alte surse	Primar
	1.26. Asigurarea clădirilor publice cu rampe de acces pentru persoanele în vârstă și cu probleme locomotorii	2023-2028	Se identifică	BL,BR, alte surse	Primar

Obiectiv Strategic 2. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități economice rentabile, sporind totodată numărul locurilor de muncă în localitate

№	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare	Responsabil
1	Asigurarea populației cu locuri de muncă	2.1. Crearea unor noi locuri de muncă, în special pentru tineri	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		2.2. Asigurarea tinerilor specialiști din domeniul bugetar (profesori, medici ș.a.) cu spațiu de locuit	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		2.3. Implicarea agenților economici în colaborarea cu APL în scopul creării locurilor de muncă, atragerea de fonduri externe pentru dezvoltare și instruirea specialiștilor necalificați	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Direcția de învățământ
		2.4. Promovarea femeilor în afaceri	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
2	Diversificarea și susținerea micului business	2.4. Accesarea unor surse de finanțare sub formă de grant sau investiționale pentru dezvoltarea business-ului rural	2023-2028	Se identifică	BL, Agenți economici, surse atrase	Primar, CL, Persoane private
		2.6. Stimularea dezvoltării sectorului servicii (<i>deservirea socială a populației: frezerie, reparația încălțămintei atelier de croitorie ș.a., ecoturism, agroturism, confecții, ș.a.</i>)	2023-2028	Se identifică	BL, donatori,alte surse	Primar, CL
		2.7. Stimularea dezvoltării sectorului de creșterea, păstrare și prelucrare a producției agricole(<i>mini-întreprinderi de procesare a producției agricole, cultura în spații protejate, acvacultura, crearea asociațiilor (holdingurilor) agricole etc.</i>)	2023-2028	Se identifică	BL, donatori, agenți economici, alte surse	Primar, CL
		2.8. Cultivarea spiritului antreprenorial în deosebi în rândul tinerilor	2023-2028	Se identifică	BL, donatori,alte surse	Primar, CL

		2.9 Facilitarea dezvoltării antreprenoriatului prin deschiderea unui Incubator de afaceri	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		2.10. Deschiderea unui Centru comercial multifuncțional	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		2.11. Schimbarea locația pietei agricole (ar fi bine de amplasat pe strada sfantul Dumitru mai la vale de biserica) da in locul ei de facut o parcare	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
3	Dezvoltarea infrastructurii agricole și valorificarea producției agricole	2.12. Crearea lanțului complet de producere, care va finaliza cu exportul produsului finit	2023-2028	Se identifică	BL, agenți economici, surse atrase	Primar, GȚ, ACSA, Lideri locali
		2.13. Construcția sistemelor de irigare la scară mică a terenurilor agricole	2023-2028	Se identifică	FIDA, FEN, FISM, alte surse	GȚ, Primar, CL, Agenți economici
		2.14. Stimularea lansării de noi afaceri în domeniul agricol și activităților conexe	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL,
		2.15. Promovarea tehnologiilor de cultivare a culturilor cu potențial înalt	2023-2028	Se identifică	BL, Proiecte surse atrase	Primar,CL, GȚ, Agenți economici
4	Valorificarea potențialului turistic al Orașului	2.16. Promovarea atracțiilor turistice din perimetrul orașului.	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar,CL, Agenți economici
		2.17. Implimentarea planului local de măsuri în vederea dezvoltării turismului în c.Vadul-lui-Vodă	2023-2028	Se identifică	Sector de afaceri, Capital privat, alte surse	Agenți economici, CL, Primar
		2.18. Implementarea unui traseu turistic cu includerea celor mai importante obiective turistice (parcuri, muzeu, pensiuni, hotel s.a.)	2023-2028	Se identifică	Sector de afaceri, Capital privat, alte surse	Agenți economici, CL, Primar
		2.19. Dezvoltarea infrastructurii de deservire a turiștilor	2023-2028	Se identifică	Sector de afaceri,	Agenți economici, CL, Primar
		2.20. Promovarea c.Vadul-lui-Vodă ca destinație turistică	2023-2028	Se identifică	BL, Sector de afaceri, alte surse	Agenți economici, CL, Primar

Obiectiv Strategic 3. Modernizarea, dezvoltarea și eficientizarea sistemului de educație, optimizarea sistemului de sănătate și protecție socială în Orașul Vadul-lui-Vodă, mun.Chișinău

№	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare	Responsabil
1	Dezvoltarea unui învățământ școlar și preșcolar local Competitiv	3.1. Înnoirea periodică a bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ în corespundere cu particularitățile de vârstă a elevilor și copiilor	2023-2028	Se identifică	BL, Direcția raională Educație, surse atrase	Direcția învățământ
		3.2. Asigurarea instituțiilor de învățământ cu tehnică de calcul, table interactive	2023-2028	Se identifică	BL, surse atrase	Direcția învățământ
		3.3. Susținerea socială a cadrelor didactice tinere, pentru a evita exodul acestora	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL,
		3.4. Oferirea de servicii educaționale de calitate adaptate (economie, artă, robotică, IT, psihologie, orientare profesională)	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL,
		3.5. Dotarea liceului și a școlii sportive cu echipamente sportive	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL,
		3.6. Restartarea activităților în școala sportivă	2023-2028	Se identifică	BL, MECC, surse atrase	Direcția învățământ
2	Îmbunătățirea infrastructurii mediului școlar și preșcolar	3.7. Amenajarea teritoriilor adiacente instituțiilor de învățământ conform cerințelor vârstei	2023-2028	Se identifică	BL, BR, FISM, surse atrase	Direcția învățământ
		3.8. Renovarea și completarea cu echipament sportiv și de joacă a terenurilor de la instituțiile de învățământ	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.9. Dotarea cabinetelor medicale de la instituțiile de învățământ din Vadul-lui-Vodă cu mobilier și inventarul necesar	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.10. Amenajarea teritoriului și reparația capitală a grădiniței	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.11. Reparația gardului în jurul grădiniței-creșă nr. 190 "Ghiocel"	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici

		3.12. Reparația pavilioanelor la gradinita – creșă nr. 190 "Ghiocel"	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.13. Pavarea trotuarelor din curtea gradiniței – creșă nr. 190 "Ghiocel"	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.14. Reparația acoperișului la gradinița – creșă nr. 190 "Ghiocel"	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.15. Termoizolarea fațadei gradiniței – creșă nr. 190 "Ghiocel"	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.16. Completarea grupelor gradiniței – creșă nr. 190 "Ghiocel" cu mobilier nou	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		3.17. Reparația și dotat cu inventarul necesar a sălii sportive și festive la gradinita – creșă nr. 190 "Ghiocel"	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.18. Reparația capitală a blocului alimentară la gradinita – creșă nr. 190 "Ghiocel"	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.19. Reabilitarea havuzului din curtea Școlii primare nr.19	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Direcția învățământ
		3.20. Reparația scărilor la intrare și în interiorul (balustradele) Școala primară nr.19	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		3.21. Reparația curente la Liceul teoretic	2023-2028	Se identifică	BL, BR,, surse atrase	Directorul Bibliotecii
3	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației Orașului	3.22. Întreținerea stării curente a instituției medicale	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, donatori, CNAM, surse atrase	Direcția sănătate și asistență socială
		3.23. Lărgirea gamei de servicii medicale prestate la CS	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, donatori, MSPS, surse atrase	Direcția sănătate și asistență socială
		3.24. Constituirea unei echipe mobile de medici specialiști (grafic vizite regulat)	2023-2028	Se identifică	BL, BR, donatori, Ministerul Sănătății, surse atrase	Direcția sănătate și asistență socială

		3.25. Asigurarea serviciilor de calitate în domeniul sănătății pentru copii și tineri, mame gravide	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, donatori, MSPS, surse atrase	Direcția sănătate și asistență socială
		3.26. Contribuții din bugetul APL Vadul lui Vodă la largirea numărului de medici	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, donatori, MSPS, surse atrase	Direcția sănătate și asistență socială
		3.27. Elaborarea și implementarea programelor de educație sanitară pentru copii, tineri, adulți și vârstnici	2023-2028	Se identifică	BL, BR, donatori, Ministerul Sănătății,	Direcția sănătate și asistență socială
4	Asigurarea unui nivel de trai decent pentru grupurile social vulnerabile și tineri	3.28. Deschiderea unui Magazin social	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, surse atrase; MMPS	Direcția sănătate și asistență socială
		3.29. Deschiderea unei cantine sociale	2023-2028	Se identifică	BL, BR, surse atrase; MMPS	Direcția sănătate și asistență socială
		3.30. Deschiderea unui Club pe interese pentru seniori in incinta centrului social, instruirea digitală a seniorilor	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, surse atrase; MMPS	Direcția sănătate și asistență socială
		3.31. Asigurarea familiilor tinere cu locuri de case sau spațiu locativ	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, surse atrase; MMPS	Direcția sănătate și asistență socială
		3.32. Crearea unui Centru de plasament pentru mamele cu copii supuși violenței sau aflați în situații de risc	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, surse atrase; MMPS	Direcția sănătate și asistență socială
		3.33. Amenajarea în spațiile verzi a zonelor pentru persoanele în etate, dotate cu foioșoare, bănci ș.a.	2023-2028	Se identifică	BL, BR, surse atrase; MMPS	Direcția sănătate și asistență socială
		3.34. Implementarea serviciilor socio-medicale și de socializare destinate persoanelor vulnerabile, persoanelor cu dizabilități și persoanelor în etate	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, surse atrase; MMPS	Direcția sănătate și asistență socială
		3.35. Acordarea suportului social și psihologic copiilor, părinții cărora sunt plecați peste hotare și a copiilor din familiile social vulnerabile	2023- 2028	Se identifică	BL, BR, surse atrase; MMPS	Direcția sănătate și asistență socială

Obiectiv Strategic 4. Reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și de agrement, punerea în valoare a patrimoniului cultural al localității

Nº	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare	Responsabil
1	Dezvoltarea infrastructurii necesară pentru desfășurarea activităților culturale	4.1. Întreținerea stării curente a Casei de cultură Vadul-lui-Vodă	2023 - 2028	Se identifică	APL, surse externe	Primar, Director CCT, ONG
		4.2. Asigurarea instuțuțiilor culturale cu mobilier, inventar și utilajele necesare	2023 - 2028	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL,
		4.3. Modernizarea și extinderea Bibliotecii orașenești	2023 - 2028	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL,
		4.4. Asigurarea Casei de Cultură cu instrumente pentru orchestra de fanfară	2023-2028	Se identifică	BL, donații,	Primar, CL,
		4.5. Asigurarea colectivelor artistice și a Casei de cultură cu costume populare, aparatura acustica și atributele necesare	2023-2028	Se identifică	BL, donații,	Primar, CL,
		4.6. Deschiderea unei discoteci publice în localitate pentru persoane de toate vârstele	2023- 2028	Se identifică	BL, MECC, donații, alte surse	Primar, CL, grupul de lucru
2	Dezvoltarea infrastructurii de odihnă și agrement a populației	4.7. Întreținerea stării actuale a stadioanelor din comună	2023-2028	Se identifică	BL, donații, alte surse	Primar, CL,
		4.8. Reabilitarea stadionului prin schimbarea și repararea tribunelor și portilor	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		4.9. Reparația și amenajarea terenului sportiv de la Casa de creatie	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		4.10. Amenajarea și completat cu inventar necesar a unui teren sportiv la Vaduleni	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		4.11. Identificarea surselor financiare necesare pentru construcția bazinei de innot și realizarea proiectului	2023-2028	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL,
		4.12. Amenajarea parcurilor din localitate cu pavaj, lumini, banci, teren de joacă pentru copii	2023-2028	Se identifică	BL, donații, alte surse	Primar, CL,

		4.13. Amenajarea unui noi parcuri, dotarea lor cu pavaj, lumini, banci, teren de joaca pentru copii, teren sportiv	2023-2028	Se identifică	BL, donații, alte surse	Primar, CL,
		4.14. Amenajarea trenurilor de joacă pentru copii în toate zonele orașului, inclusiv la Vădulenii	2023-2028	Se identifică	BL, donații, alte surse	Primar, CL,
		4.15. Crearea unităților de agrement și deservire a turiștilor	2023 - 2025	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL,
3	Reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural din Orașul Vadul-lui-Vodă,	4.16. Susținerea activității colectivelor artistice de amatori	2023-2028	Se identifică	BL, contribuția populației, alte surse	Grup de lucru, Primar
		4.17. Promovarea copiilor, tinerilor talentați prin susținerea participării lor la diferite concursuri, festivaluri la nivel național și internațional	2023-2028	Se identifică	Capital privat, BL, surse atrase	Primar, Persoane private, Agent economic
		4.18. Menținerea și dezvoltarea continuă a activităților sportive (fotbal, volei, trântă etc.) și dotarea cu echipament sportiv necesar, transport etc.	2023-2028	Se identifică	BL, Agenție economici, alte surse	Grup de lucru, Primar
		4.19. Crearea cercurilor pe interese (broderie, croșetat, IT, ș.a.)	2023-2028	Se identifică	BL, Agenție economici, alte surse	Grup de lucru, Primar
		4.20. Organizarea și petrecerea evenimentelor cultural-artistice și sportive în localități	2023-2028	Se identifică	BL, surse atrase	Director CC
		4.21. Restaurarea patrimoniului cultural al orașului Vadul-lui-Vodă și modernizarea infrastructurilor conexe	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		4.22. Încurajarea activităților meșteșugărești, artizanale	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL
		4.23. Valorificarea patrimoniului cultural a orașului prin organizarea festivalurilor, concursurilor, târgurilor ș.a.	2023 - 2028	Se identifică	APL	Primar, Director CC
		4.24. Identificarea și promovarea produselor tradiționale locale	2023-2028	Se identifică	BL, Agenți economici, sponsori	Primar, CL

Obiectiv Strategic 5. Protecția mediului ambiant, informarea și implicarea populației în vederea utilizării raționale a resurselor naturale

No	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare	Responsabil
1	Crearea sistemului sătesc de management al deșeurilor în conformitate cu standardele moderne de performanță în domeniu	5.1. Amenajarea gunoiștii orașului: împrejmuirea cu gard, reabilitarea drumului	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL, Grup de lucru
		5.2. Proiectarea și construcția platformelor de colectare și sortare a deșeurilor menajere și dotarea lor cu tomberoane, securizarea contra animalelor fără stăpân	2023 - 2028	Se identifică	Surse externe	Primar, CL, Grup de lucru
		5.3. Organizarea colectării selective a deșeurilor instalarea tomberoanelor pentru material plastic și sticlă	2023-2028	Se identifică	BR, alte surse;	Primar, CL, Grup de lucru
		5.5. Identificarea locației pentru o platformă ingradită pentru acumularea deșeurilor reciclabile (crengi, frunze, baligar)	2023-2028	Se identifică	BR, alte surse;	Primar, CL, Grup de lucru
		5.5. Elaborarea și implementarea unui mecanism de avertizare și sancționare a persoanelor care încalcă regulile de depozitare a deșeurilor casnice	2023 - 2028	Se identifică	APL, surse externe	Primar, CL, Grup de lucru
		5.6. De rezolvat problema mirosului neplăcut de la fabrica Furtuna plus	2023-2028	Se identifică	BR, alte surse;	Primar, CL, Grup de lucru
		5.7. Lichidarea gunoiștilor stihinice	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	CL, Secția de poliție de sector
2	Asigurarea unui mediu sănătos și ecologic curat	5.8. Curățirea și amenajarea fântânilor și izvoarelor publice de pe teritoriul orașului	2023-2028	Se identifică	BL, contribuția populației, alte surse	Primar, CL
		5.9. Organizarea zilelor ecologice (curățire, amenajare și înverzire a spațiilor publice)	2023-2028	Se identifică	BL, contribuția populației,	Primar, CL
		5.10. Înverzirea orașului prin plantarea arborilor și arbuștilor ornamentali pe tot teritoriul orașului	2023-2028	Se identifică	BR, alte surse;	Primar, CL, Grup de lucru
		5.11. Amenajarea unor grupuri sanitare în centrul o. Vadul-lui-Vodă și în zona plajei	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	CL, Secția de poliție de sector

		5.12. Curățirea și înverzirea albiei bazinelor acvatiche și eliminarea canalelor de scurgere a apelor pluviale	2023-2028	Se identifică	BL, contribuția populației, alte surse	Primar, CL
		5.13. Împădurirea terenurilor degradate și cu pericol de eroziune	2023-2028	Se identifică	BL, contribuția populației, alte surse	Primar, CL
		5.14. Curățarea canalurilor de scurgere a apelor pluviale,	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		5.15. Deschiderea unui azil pentru animalele fără stăpâni și rezolvarea problemei cainilor maidanezi	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL, ONG
		5.16. Întreținerea și amenajare anuală a cimitirelor , extinderea gardului la cimitirul nou	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL, ONG
		5.17. Informarea populației asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL, ONG
		5.18. Marcarea fântânilor publice în funcție de indicii de calitate a apei (cerculețe verzi, galbene, roșii), actualizarea pașapoartelor	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL, ONG
3	Informarea și instruirea publicului în domeniul protecției mediului ambiant	5.19. Informarea populației asupra folosirii echilibrate a resurselor de apă și prevenirea poluării mediului	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	CL, Primar
		5.20. Inițierea unor campanii de informare și conștientizare a publicului în vederea protecției mediului înconjurător	2023-2028	Se identifică	BL, FEN, alte surse	CL, Primar, Grup de lucru
		5.21. Combaterea tăierilor ilicite di fondul forestier	2023-2028	Se identifică	BL, FEN, alte surse	CL, Primar
		5.22. Implementarea programelor de educație ecologică a copiilor, tinerilor etc.	2023-2028	Se identifică	BL, FEN, alte surse	CL, Primar

Obiectiv Strategic 6. Implementarea în activitatea APL a unui sistem instituțional modern și transparent, implicarea civică în dezvoltarea Orașului și în procesul decizional

№	Programe	Acțiuni/Proiecte	Perioada de implementare	Cost Total, lei	Sursa potențială de finanțare	Responsabil
1	Asigurarea transparenței în activitatea APL	6.1. Organizarea regulată sau periodică (după caz) a audierilor publice, dezbaterilor, adunărilor cu localnicii pe marginea temelor și problemelor Orașului Vadul-lui-Vodă	Permanent	Se identifică	BL	Primar, CL
		6.2. Informarea localnicilor despre oportunitățile de dezvoltare a orașului cu invitația de implicare și sprijin a APL	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Secretarul CL
		6.3. Menținerea panourilor informative de pe teritoriul Orașului	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Secretarul CL
		6.4. Suplinirea paginii oficiale și ale celor de pe rețelele sociale cu informații relevante orașului	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL
2	Dezvoltarea capacităților de atragere și planificare a resurselor financiare	6.5. Organizarea de către Primărie sau participarea funcționarilor publici la cursuri de calificare în administrare publică	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL
		6.6. Întărirea capacităților funcționarilor publici abilitați în atragerea fondurilor, investițiilor	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL
		6.7. Instruirea personalului care are nevoie de cunoștințe adăugătoare (programe de calculator, baze de date, inginerie, etc.)	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL

		6.8. Stabilirea unor parteneriate, înfrățiri cu satele/comunele din RM și de peste hotarele ei, în vederea soluționării unor probleme comune (măsurii culturale, schimb de experiență, proiecte transfrontaliere, etc.)	2023-2028	Se identifică	BL, alte surse	Primar, CL
3	Dezvoltarea spiritului asociativ și civic în rândul cetățenilor Orașului	6.9. Instituirea "Zilei faptelor bune"	2023-2028	Se indentifică	APL	Primar, Secretarul CL, ONG
		6.10. Crearea Consiliului local al tineretului	2023-2028	Se indentifică	APL	Primar, Secretarul CL, ONG
		6.11. Serbarea anuală a Hramului Orașului	2023-2028	Se indentifică	BL, agenți economici, populația orașului	Primar, Secretarul CL, ONG
		6.12. Securizarea satului, instalarea camerelor de luat vederi pe fiecare stradă și sector public	2023-2028	Se identifică	BL, BR, Surse atrase	Primar, CL, Agenți economici
		6.13. Asigurarea bunei funcționări a rețelei de supraveghere video pe teritoriul orașului	2023-2028	Se indentifică	BL, IGP	Primar, Secretarul CL, ONG
		6.14. Acordarea suportului pentru înființarea de ONG-uri și organizații locale (asociații de proprietari, asociații profesionale, etc.) cât și susținerea asociațiilor prezente pe teritoriul orașului	2023-2028	Se indentifică	APL	Primar, Secretarul CL, ONG
		6.15. Inițierea și derularea unor acțiuni de implicare civică de genul: cea mai curată stradă, cea mai amenajată gospodărie, cea mai frumoasă fântână, etc.	2023-2028	Se identifică	APL	Primar, Secretarul CL, ONG